LVANT

STRATEĠIJA KULTURALI REĠJONALI

2022-2027

KUNSILL
MALTI
GĦALL-ARTI

Fondi tal-UE
għal Malta
2014-2020

GVERN TA' MALTA
MINISTERU GĦALL-WIRT NAZZJONALI,
L-ARTI U L-GVERN LOKALI

GVERN TA' MALTA
MINISTERU GĦALL-EKONOMIJA,
IL-FONDI EWROPEJ U L-ARTIJIET

GVERN TA' MALTA
SEGRETARJAT PARLAMENTARI
GĦALL-GVERN LOKALI

GVERN TA' MALTA
SEGRETARJAT PARLAMENTARI
GĦALL-FONDI EWROPEJ

Assoċjazzjoni
Kunsilli Lokali
Local Councils' Association Malta

Programm Operattiv II – Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej 2014-2020
"Ninvestu fir-riżorsi umani sabiex noħolqu aktar opportunitajiet
filwaqt li mippromwuvu t-tisħiħ tas-soċjetá"
Proġett parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew
Rata ta' ko-finanzjament: 80% Fondi mill-Unjoni Ewropea; 20% Fondi-Nazzjonali

Werrej

Ħarsa Ġenerali ... 10

1. Introduzzjoni ... 14

2. Ir-Razzjonal Strateġiku għall-Kultura ... 16
2.1. Il-funzjonijiet legali u l-eżiti strateġiċi ... 18

3. It-Temi Trasversali Ewlenin għall-Kultura madwar il-Gżejjer Maltin ... 20
3.1. Il-prijoritajiet komuni għall-kultura madwar is-sitt reġjuni ... 22

4. Il-Profil Kulturali tar-Reġjun Lvant ... 23
4.1. Il-profil demografiku ... 23
4.2. Il-profil ekonomiku ... 23
4.3. Il-profil kulturali ... 23

5. It-Temi u l-Prijoritajiet Speċifiċi għar-Reġjun ... 25
5.1. Il-prijoritajiet speċifiċi għar-reġjun ... 25
5.2. It-temi speċifiċi għar-reġjun ... 26
5.3. Eżempji ta' prattika tajba fl-iżvilupp immexxi mill-kultura fir-Reġjun Lvant ... 31

6. L-Azzjonijiet ta' Prijorità għal Żvilupp immexxi mill-Kultura fir-Reġjun Lvant ... 32

7. Konklużjoni ... 33

8. Appendiċi ... 34

Kelmtejn Qabel

L-Onorevoli Owen Bonnici

Ministru għall-Wirt Nazzjonali, l-Arti u l-Gvern Lokali

Il-proġett *Provvista ta' Żvilupp ta' Strateġija Kulturali u Implimentazzjoni għall-Kunsilli Lokali u Reġjonali* mmexxi mill-Kunsill Malti għall-Arti f'kollaborazzjoni mad-Diviżjoni tal-Gvern Lokali u l-Assoċjazzjoni tal-Kunsilli Lokali huwa kisba importanti għall-iżvilupp kulturali f'Malta. Inħossni kburi ninnota li dan il-proġett twettaq b'suċċess bħala parti mill-proġett Create 2020 b'investiment ta' miljun ewro mill-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej 2014 – 2020 fil-ħiliet kulturali u kreattivi fis-settur pubbliku Malti.

L-Istrateġiji Kulturali Reġjonali huma pass ieħor fl-impenn tal-gvern biex jiddiċentralizza l-attività kulturali u jagħti s-setgħa lil aktar komunitajiet lokali biex imexxu l-iżvilupp kulturali. Barra minn hekk, l-istrateġiji jibnu fuq il-kollaborazzjoni mill-aqwa bejn istituzzjonijiet fi ħdan il-Ministeru għall-Wirt Nazzjonali, l-Arti u l-Gvern Lokali, b'kontribuzzjonijiet validi minn esperti kulturali u mijiet ta' partijiet ikkonċernati li ħadu sehem fil-proċess.

Il-kultura hija mandat legali vinkolanti kemm għall-Kunsilli Lokali kif ukoll għall-Kunsilli Reġjonali, u permezz tar-riforma riċenti tal-2019, dan ġie msaħħaħ aktar. Dan kollu ġie mfassal id f'id mal-Kunsilli Lokali u Reġjonali, kemm il-proċess li wassal għat-twaqqif tal-Istrateġiji Kulturali Reġjonali, kif ukoll l-għodod li ngħataw għat-twettiq tagħhom, li huma eżempji tanġibbli ta' governanza parteċipatorja. Riżultat ta' dan, issa r-Reġjuni jistgħu jidentifikaw prijoritajiet kulturali li huma bbażati fuq l-evidenza u adattati għall-identitajiet kulturali uniċi fuq livell lokali, reġjonali u nazzjonali.

L-Istrateġiji Kulturali Reġjonali se jiffaċilitaw u jtejbu l-ġestjoni tar-riżorsi tal-infrastruttura kulturali lokali u għalhekk se jżidu l-opportunitajiet għall-kultura u l-kreattività, u jagħmluhom ukoll aktar aċċessibbli.

Jiena kunfidenti li t-taħriġ li ngħata lill-Kunsilli Lokali u Reġjonali kollha se jappoġġja l-istrutturi amministrattivi tal-Gvern Lokali biex iwettqu l-Istrateġiji Kulturali Reġjonali. Il-gvern jibqa' impenjat li jappoġġja lill-Kunsilli Reġjonali u l-kollaboraturi tagħhom biex iwettqu dawn l-istrateġiji għax jemmen bis-sħiħ li l-kultura hija komponent essenzjali tal-benesseri tal-komunitajiet tagħna.

Ninkoraġġixxi lill-Kunsilli Reġjonali biex jikkollaboraw bis-sħiħ mal-Kunsill Malti għall-Arti u jsarrfu dawn l-istrateġiji f'azzjonijiet tanġibbli, effettivi u sostenibbli li jħallu impatt pożittiv fuq il-Kunsilli Lokali, l-NGOs, il-prattikanti kreattivi u l-partijiet ikkonċernati oħra li huma involuti fis-setturi kulturali u kreattivi. Il-ġid tal-wirt kulturali, id-diversità tal-komunitajiet tagħna u t-talent eċċezzjonali tal-poplu tagħna huma assi għas-sostenibbiltà tar-reġjuni tagħna. Flimkien, nistgħu nassiguraw li l-iżvilupp tat-talent u tal-udjenza, u l-innovazzjoni tal-patrimonju, stabbiliti bħala t-tliet temi trasversali ta' dawn l-istrateġiji, se jwasslu għal aktar żvilupp kulturali kollaborattiv u mmexxi mill-komunità f'Malta u Għawdex.

L-Onorevoli Alison Zerafa Civelli

Segretarju Parlamentari għall-Gvern Lokali

Minkejja d-daqs diminuttiv tagħna, Malta għandha ħafna x'toffri, kemm lir-residenti kif ukoll lill-viżitaturi tagħha. L-irħula u l-villaġġi tagħna huma verament uniċi għax huma rikki fil-kultura u l-patrimonju waqt li mdawra bil-Baħar Mediterran. Huwa għalhekk li l-Kunsilli Reġjonali u Lokali tagħna huma verament konxji mill-importanza li rridu npoġġu fuq il-protezzjoni u t-trawwim tal-kultura, il-patrimonju u t-tradizzjonijiet lokali tagħna. Huma dawn flimkien li joħolqu r-ruħ tal-bliet u l-irħula tagħna, tal-ambjent tagħna, u tal-arċipelagu sħiħ tagħna.

Waqt li nżidu fil-valur tal-lokalitajiet Maltin, irridu nieħdu li nistgħu mill-għarfien espert tagħna waqt li nelevawh biex ninkoraġġixxu lill-Kunsilli Lokali tagħna jużaw it-talenti u l-għarfien tagħhom biex tissaħħaħ l-istorja lokali, it-tradizzjonijiet u l-użanzi tagħna. B'dan il-mod, nistgħu nippreservaw x'jagħmilna Maltin u ngħadduh lill-ġenerazzjonijiet futuri għal snin sħaħ.

Il-Kunsilli Lokali tagħna huma sors kbir ta' għarfien reġjonali, u huwa għalhekk li huma parti integrali tal-Istrateġija Kulturali Nazzjonali. Huwa biss bil-parteċipazzjoni tagħhom li nistgħu nadattaw għar-realtajiet ta' kuljum tas-sitt reġjuni ta' Malta biex nintegraw il-komunitajiet, il-knisja, il-kumitati, l-organizzazzjonijiet, l-artisti, il-kreattivi, il-klabbs lokali u r-residenti biex flimkien jippromwovu u jistimulaw il-kultura, it-tradizzjonijiet u l-istorja li naqsmu flimkien.

Għalhekk, huwa ta' pjaċir kbir għalija li nħabbar li l-Ministeru għall-Wirt Nazzjonali, l-Arti u l-Gvern Lokali qed jinvesti f'Managers Reġjonali fi ħdan il-Kunsilli Reġjonali tagħna bħala riżorsa umana vitali. Barra minn hekk, dawn qed jikkollaboraw mill-qrib mal-Koordinatur Kulturali Reġjonali tal-Kunsill Malti għall-Arti.

Inħossni ħerqana u eċċitata bil-ħsieb li nara attivitajiet kulturali lokali u inizjattivi ta' kwalità għolja, iffaċilitati mill-Kunsilli Lokali tagħna. Fuq kollox, ninkoraġġixxi lir-residenti u l-komunitajiet tagħna biex jipparteċipaw u jieħdu l-opportunità biex jitgħallmu minn dawn l-esperjenzi u jħaddnu t-talent lokali u l-istorja u l-patrimonju tagħna li jagħmluna verament Maltin.

Albert Marshall,
Ċermen Eżekuttiv, Kunsill Malti għall-Arti

Għall-Kunsill Malti għall-Arti (KMA), dan il-proċess ta' tmexxija ta' proġett lejn l-iżvilupp tal-Istrateġiji Kulturali Reġjonali kien wieħed intwittiv, u dan filwaqt li kien hemm kollaborazzjoni u għalhekk skambju ta' għarfien mar-rappreżentanti tal-gvern reġjonali u lokali, diversi organizzazzjonijiet, prattikanti kreattivi u partijiet ikkonċernati oħra.

Dan jirrifletti approċċ parteċipatorju għat-twettiq ta' politika kif ukoll enfasi strateġika fuq il-komunitajiet diversi li jsawru l-ekoloġija kulturali u kreattiva ta' Malta. Il-viżjoni u l-istrateġija tal-KMA se jibqgħu iffukati bis-sħiħ fuq it-twettiq tal-Istrateġiji Kulturali Reġjonali, waqt li jsostnu l-importanza tagħhom permezz tal-integrazzjoni ta' għanijiet strateġiċi relatati speċifikament skont l-Istrateġija 2025 tal-KMA li tnediet reċentament. Il-proċess konsultattiv, li informa kemm lill-istrateġija msemmija kif ukoll lill-Istrateġiji Kulturali Reġjonali, kien strumentali fil-mod li l-Kunsill fittex jillokalizza l-prijoritajiet stabbiliti fil-Politika Kulturali Nazzjonali. Din il-politika hija bbażata fuq il-prinċipji tal-Konvenzjoni dwar il-Protezzjoni u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali tal-UNESCO tal-2005.

Il-kultura għandha rwol ċentrali fil-bini ta' komunitajiet aktar b'saħħithom, sani u koeżivi, waqt li tibqa' integrali għas-soċjetajiet urbani u rurali u katalista għall-iżvilupp sostenibbli. Dan rifless f'numru ta' Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli bħall-Għan 11, li jirreferi direttament għall-ħolqien ta' spazji pubbliċi inklussivi u l-protezzjoni tal-wirt u l-prattiki kulturali. Huwa fi ħdan dan il-kuntest li l-KMA stinka lejn it-tfassil ta' dawn l-Istrateġiji Kulturali Reġjonali u ħa l-approċċ strateġiku ġenerali li jappoġġja lis-setturi kulturali u kreattivi fuq livell lokali u reġjonali.

L-iskambju komunitarju u kulturali huwa wieħed mill-pilastri ewlenin li l-KMA kien qed jappoġġja u jiffaċilita permezz ta' diversi inizjattivi strateġiċi u ta' finanzjament. Ix-xogħol huwa kontinwament għaddej biex joħloq possibbiltajiet għal spazji kulturali lokali biex iservu bħala postijiet ta' skambju kulturali. Permezz tat-tnedija ta' dawn l-istrateġiji qed jiġi rikonoxxut il-bżonn li jsir aktar biex titrawwem il-bażi ta' assi kulturali distinti u diversi ta' kull reġjun f'Malta.

Fis-snin li ġejjin, l-KMA għandu l-intenzjoni li jiżviluppa u jinvesti aktar f'dawn l-oqsma strateġiċi, flimkien ma' oħrajn bħall-intraprenditorija, ir-riċerka, l-internazzjonalizzazzjoni, l-edukazzjoni u l-iżvilupp kulturali. It-trikkib ma' setturi oħra bħal dawk tas-saħħa, l-ambjent u l-aspetti soċjali se jingħata aktar prominenza fi tweġiba għal urġenzi internazzjonali. Wieħed għandu jirrikonoxxi li fehim sottili tal-assi kulturali lokali huwa kruċjali biex l-KMA jirnexxilu jilħaq u jesplora territorju ġdid. Fid-dawl ta' dan, wieħed jitħeġġeġ li jara dawn l-istrateġiji jissarrfu f'azzjoni flimkien mar-realizzazzjoni tal-għan strateġiku tal-KMA li jappoġġja l-benesseri kulturali tar-reġjuni Maltin fis-snin li ġejjin.

Natalino Attard,
Direttur Ġenerali għall-Gvern Lokali

Wara l-aħħar proċess tar-Riforma tal-Gvern Lokali, u l-emendi tal-leġiżlazzjoni tal-Gvern Lokali, il-Kunsilli Reġjonali ssaħħitilhom il-bażi legali tagħhom u ngħataw aktar responsabbiltajiet importanti, fosthom l-inklużjoni ta' sett ta' funzjonijiet definiti fl-Att dwar il-Gvern Lokali. Il-kultura hija stabbilita f'dan il-mandat legali ġdid li jagħti s-setgħa lill-Kunsilli Reġjonali biex ikunu strumentali fl-iżvilupp kulturali reġjonali.

L-Istrateġiji Kulturali Reġjonali huma maħsuba li jħallu impatt pożittiv fuq l-inizjattivi kulturali mmexxija mill-komunità u l-programmi li jindirizzaw għanijiet amibizzjużi biex jippermettu liċ-ċittadini kollha li jgħixu Malta u Għawdex jipparteċipaw b'mod attiv fil-kultura. Waqt li nissalvagwardjaw u nippromwovu l-patrimonju kulturali rikk tagħna, għandna nassiguraw ukoll li l-espressjoni kreattiva hija ffaċilitata u ċċelebrata madwar il-komunitajiet diversi.

Dawn l-istrateġiji se jservu bħala qafas għall-Kunsilli Reġjonali biex jikkollaboraw mal-Kunsill Malti għall-Arti u jimplimentaw pjan ambizzjuż li jsaħħaħ programmi eżistenti u joħloq inizjattivi ġodda. L-istrateġiji jfittxu wkoll li jtejbu l-koordinazzjoni bejn Kunsilli Lokali differenti għal inizjattivi kulturali u jiffaċilitaw il-ħolqien ta' opportunitajiet għal kollaborazzjonijiet ġodda ma' artisti, NGOs, istituzzjonijiet kulturali u partijiet ikkonċernati oħra.

Nifraħ lill-Kunsilli Reġjonali għall-impenn tagħhom biex jiżviluppaw dawn l-istrateġiji kulturali u nirringrazzja lill-Kunsill Malti għall-Arti talli beda dan il-proċess magħna. Aħna nibqgħu impenjati li nappoġġjaw it-twettiq tal-Istrateġiji Kulturali Reġjonali permezz ta' mezzi varji, imma wkoll permezz tal-Iskema għal Attivitajiet Kulturali eżistenti u riżorsi oħra li se jiġu allokati mill-gvern fis-snin li ġejjin.

Mary Ann Cauchi,
Direttur Fondi u Strateġija, Kunsill Malti għall-Arti

L-iżvilupp kulturali reġjonali u lokali huwa prijorità ewlenija tal-Kunsill Malti għall-Arti biex jinċentivizza u jtejjeb aktar il-valorizzazzjoni ta' forom distinti ta' espressjoni kulturali u kreattiva.

Is-sitt Strateġiji Kulturali Reġjonali jiġbru trikkib sostanzjali u objettivi strateġiċi distinti u jipprovdu qafas rikonoxxut għall-kollaboraturi, fosthom l-KMA, biex isostni u jiffaċilita dawn ir-relazzjonijiet. Dawn jippermettu wkoll biex jipprijoritizzaw u jistimulaw aktar il-vitalità kulturali u kreattiva tar-reġjuni u l-lokalitajiet ta' Malta, li jinkludu fost oħrajn il-komunitajiet, il-prattiki, ir-riżorsi u l-infrastruttura tagħhom.

Matul is-snin li ġejjin, l-KMA huwa impenjat biex jappoġġja u jinvolvi ruħu mal-Kunsilli Reġjonali permezz ta' kollaborazzjonijiet mal-Kunsilli Lokali, l-organizzazzjonijiet, il-prattikanti kreattivi u partijiet ikkonċernati oħra, biex l-inizjattivi jitmexxew mill-komunitajiet. Permezz ta' direzzjoni, faċiltar u appoġġ strateġiku, l-impenn tal-KMA huwa rifless f'aktar effiċjenza, aktar riżorsi u l-aħjar użu possibbli tagħhom, u l-mobilizzazzjoni tal-proċessi biex jiġu vvalorizzati aktar l-importanza tal-arti u l-kultura fil-ħajja ta' kuljum ta' kulħadd. Il-kollaboraturi involuti f'dan il-proċess huma impenjati jrawmu, jipproteġu u jippromwovu d-diversità tal-espressjoni kulturali, iżidu l-aċċessibbiltà u jinċentivizzaw il-parteċipazzjoni attiva.

Diġà sar xogħol sinifikanti biex jitqiegħdu l-pedamenti fl-aħħar stadji qabel it-tnedija u sussegwentement it-twettiq tagħhom. Fost oħrajn, dawn jinkludu it-twaqqif ta' rwoli definiti b'mod wiesa' u strutturi biex jiffaċilitaw il-fehim tas-sisien meħtieġa biex isostnu approċċ parteċipattiv. Wara l-ħidma bla waqfien fil-ħolqien ta' dawn l-istrateġiji, proċess kontinwu ta' familjarizzazzjoni intensiva ppermetta lill-KMA jasal għal diversi objettivi strateġiċi ġeneriċi. Dawn huwa primarjament relatati mat-tiswir tal-għarfien, ir-riċerka, it-titjib tal-infrastruttura kulturali, l-iffaċilitar tal-ipprogrammar u l-governanza kulturali lokali u reġjonali, u l-iżvilupp ta' strutturi ta' evalwazzjoni u monitoraġġ kontinwu. Inizjattivi relatati ma' ħolqien ta' spazji, innovazzjoni soċjali, il-kwalità tal-ambjent u d-disinn urban kreattiv se jkunu ta' prijorità u inċentivizzati. Bl-istess mod, wieħed jista' jiġbed l-attenzjoni biex jeleva l-assi tal-komunità u l-infrastruttura kulturali; jivviżwalizza possibbiltajiet ġodda għal spazji; jgħaqqad komunitajiet; u joħloq u jsaħħaħ opportunitajiet għal sħubijiet.

It-twettiq ta' dawn l-istrateġiji huwa dipendenti għalkollox mir-rieda u l-motivazzjoni tal-partijiet ikkonċernati kollha li jaħdmu id f'id, jifhmu prijoritajiet u objettivi differenti, jikkollaboraw u jiġu appoġġjati. Il-ħolqien ta' sitt strateġiji uniċi huwa pass importanti fir-realizzazzjoni li kull reġjun huwa distint u differenti u li l-proċessi inizjali ta' familjarizzazzjoni huma kruċjali biex jiġu mifhuma l-uniċità tal-komunitajiet, u l-isfidi u r-riżorsi tagħhom. It-triq li qed tinfetaħ quddiemna daqskemm hija eċitanti hija ta' sfida, imma l-KMA se jistinka biex ikompli jisma', jifhem u jikkollabora biex isaħħaħ il-pożizzjoni tal-arti u l-kultura fi ħdan il-komunitajiet u l-postijiet.

Anthony Chircop,
President, Kunsill Reġjonali Lvant

Ir-Reġjun Lvant huwa d-dar ta' taħlita interessanti ta' lokalitajiet, li fosthom hemm uħud bħal Birkirkara, Ħal Lija u Ħal Għargħur li ilhom stabbiliti b'għeruq fondi fl-istorja, il-folklor u t-tradizzjoni. Magħhom hemm ukoll irħula aktar riċenti, bħall-Imsida b'taħlita ta' xatt u tradizzjoni ta' sajd, u San Ġiljan b'villaġġ ta' sajjieda fil-qalba tiegħu.

Għexieren ta' snin ilu, issawru rħula bħal Tas-Sliema, il-Gżira, il-Pietà u Pembroke grazzi għall-importanza ġeostrateġika ta' Malta għall-Gran Brittanja, li l-preżenza militari u navali tagħha fil-gżira wittiet it-triq għall-espansjoni ta' faċilitajiet difensivi kif ukoll żviluppi residenzjali u kummerċjali biex jipprovdu dar u jaqdu l-ħtiġijiet tan-nies tagħha. Fil-fatt, Pembroke, bħala żona maqtugħa, imkennija u mħarsa mill-bqija ta' Malta, kien maħluq speċifikament biex jaqdi l-ħtiġijiet tal-Gran Brittanja.

U mbagħad hemm Ta' Xbiex, li beda bħala lokalità ta' livell għoli mimlija vilel bi prezzijiet aċċessibbli biss għall-familji Maltin sinjuri. Ir-raħal żviluppa fi żmien meta l-Belt Valletta u t-Tlett Ibliet mdawra mal-Port il-Kbir kienu mħarbta mill-gwerra, bi ftit wisq akkomodazzjoni diċenti disponibbli. Tas-Sliema, bil-"Front" b'mod partikolari, ma tistax tintesa – din ukoll ibbenefikat biċ-ċaqliqa fl-attenzjoni li tbiegħed mill-Belt Kapitali. Imma sfortunatament, ħafna mill-proprjetajiet sbieħ li żviluppaw f'Tas-Sliema fil-bidu tas-seklu għoxrin illum twaqqgħu u minflokom hemm bini ieħor.

Fir-reġjun għandna wkoll is-Swieqi u l-Iklin, li qabel kienu wċuħ tar-raba' bi rħula żgħar b'xi nofs tużżana rziezet. F'nofs is-sittinijiet, waqt iż-żieda ta' bini ta' proprjetà li seħħ wara l-indipendenza mill-Gran Brittanja, it-tnejn li huma offrew opportunitajiet mill-aqwa ta' żvilupp.

Huwa preċiżament din it-taħlita diversa ta' storja u tradizzjonijiet tal-irħula fir-reġjun li l-approċċ strateġiku tagħna għall-arti u l-kultura jiċċelebra. Għandna l-għan li ntejbu u li nibnu fuq it-tradizzjonijiet tagħna, waqt li nrawmu apprezzament u passjoni għall-arti li jirrikonoxxu kemm l-istil kontemporanju tal-ħajja tagħna kif ukoll jonoraw il-valuri tagħna.

It-teatri li jiġbduk u l-ispazji reliġjużi li kienu jservu wkoll ta' swali ta' divertiment kienu ċentri ta' attività għal Malta kollha. It-talent lokali kien jiġi kkultivat fi ħdan l-erba' ħitan tagħhom u l-opportunità li tagħti spettaklu quddiem udjenzi enerġetiċi kienet preżenti ħafna. Illum, dawn l-opportunitajiet huma ftit u rari.

Imma waqt li din hija r-realtà, it-tama qed tikber. L-għan tagħna bħala Kunsill Reġjonali huwa li nreġġgħu lura dik il-mentalità u nqajmu mill-ġdid ir-responsabbiltajiet kulturali.

Aħna ppreparati bi sħiħ biex ninkoraġġixxu u nappoġġaw it-talent lokali. Nemmnu li l-approċċ professjonali tagħna lejn it-trawwim tal-arti u l-kultura madwar il-lokalitajiet se jservi wkoll biex japprofondixxi s-sens tagħna ta' komunità – u dan hu kruċjali fi żmien meta qed nilqgħu fostna fuq xtutna, fil-kultura u s-soċjetà tagħna, persuni minn madwar id-dinja kollha.

Ħarsa Ġenerali

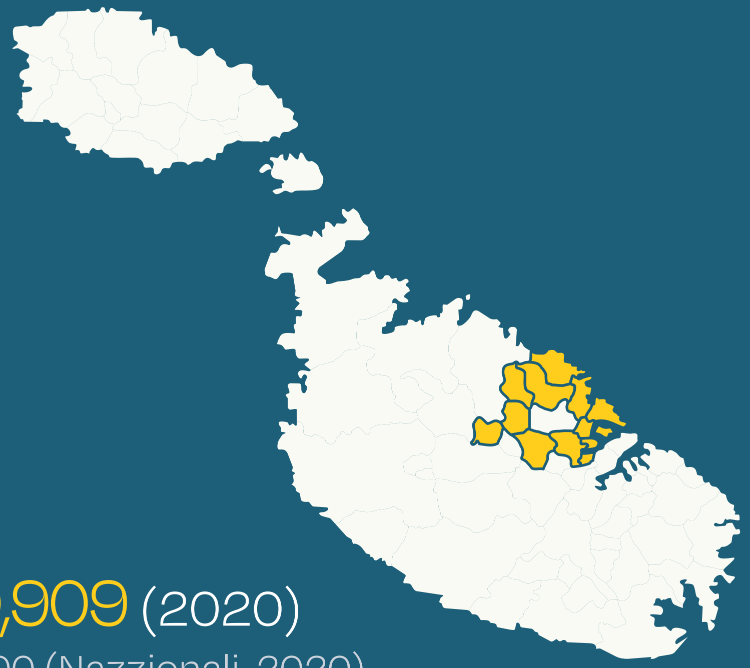

Daqs tar-Reġjun

20.3km² (6%)
320km² (Nazzjonali)

Popolazzjoni

83,684 (2008) — 130,909 (2020)
410,926 (Nazzjonali, 2008) 516,100 (Nazzjonali, 2020)

Rata ta' Tkabbir Annwali Komposta tal-Popolazzjoni (CAGR)

3.80%

Lokalitajiet b'Bidliet Sinifikanti

Ta' Xbiex 2.1%
Tal-Pietà 2.5%
Tas-Sliema 5.1%
Il-Gżira 5.2%
Is-Swieqi 5.4%
San Ġiljan 5.5%

Riżorsi Kulturali

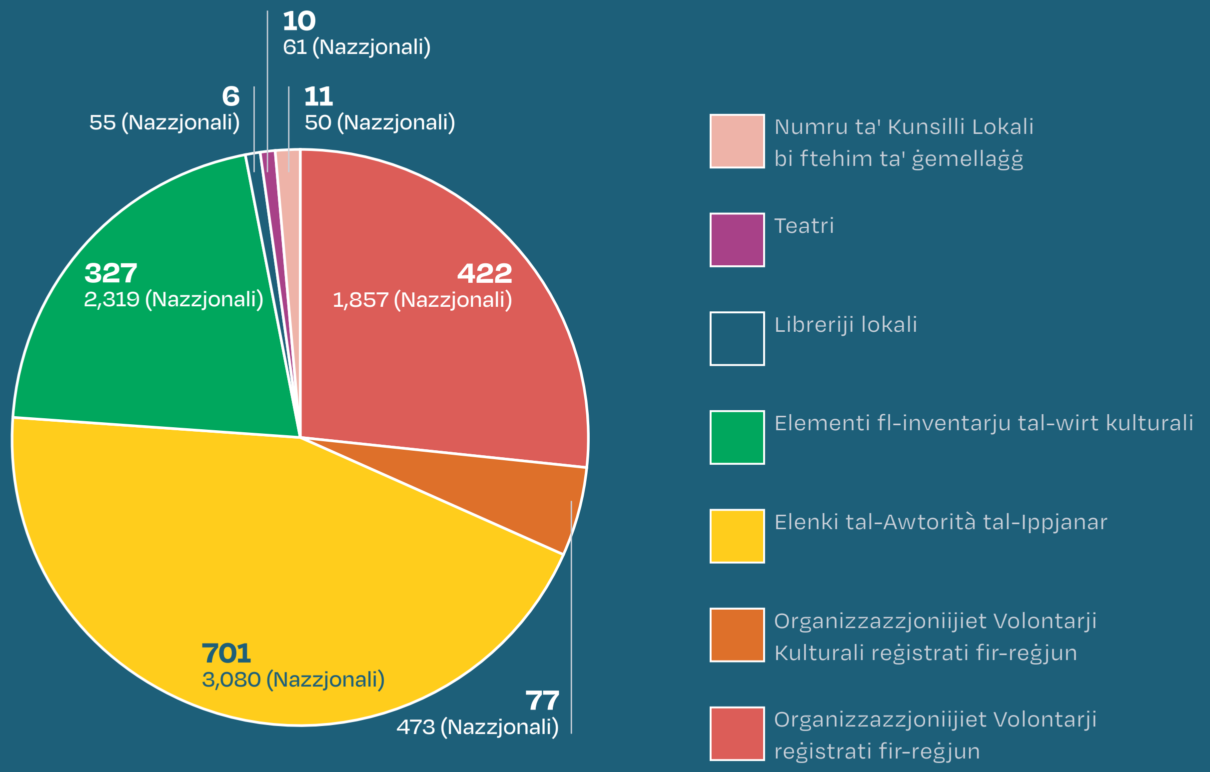

Libreriji Reġjonali

Libreriji Reġjonali: 1 | Post: Birkirkara

Self ta' Kotba: 150,740
1,031,868 (Nazzjonali, 2019)

Parteċipazzjoni Kulturali

% tal-popolazzjoni fir-reġjun li tattendi

Spettaklu teatrali live	37.2	32.8 (Ntl.)
Kunċert / Spettaklu ta' mużika live	39.3	34.8 (Ntl.)
Spettaklu ta' żfin	17.9	14.8 (Ntl.)
Ċinema / spettakli artistiċi oħra	52	42 (Ntl.)
Arti viżiva u artiġjanat	34.8	31.9 (Ntl.)
Librerija/arkivji	20.7	21.1 (Ntl.)
Mużew	30.2	31.7 (Ntl.)
Sit storiku	32.4	37.5 (Ntl.)
Festi tal-parroċċa	51.9	69.9 (Ntl.)
Purċissjonijiet tal-Ġimgħa l-Kbira u Drammi tal-Passjoni	38.9	54.7 (Ntl.)
Il-Karnival	25.6	35.2 (Ntl.)
Festi pubbliċi	8.3	19.7 (Ntl.)
Festivals tal-Kunsilli Lokali	25.8	34.4 (Ntl.)

% tal-popolazzjoni fir-reġjun involuta b'mod attiv fil-festeġġamenti tal-Kunsilli Lokali

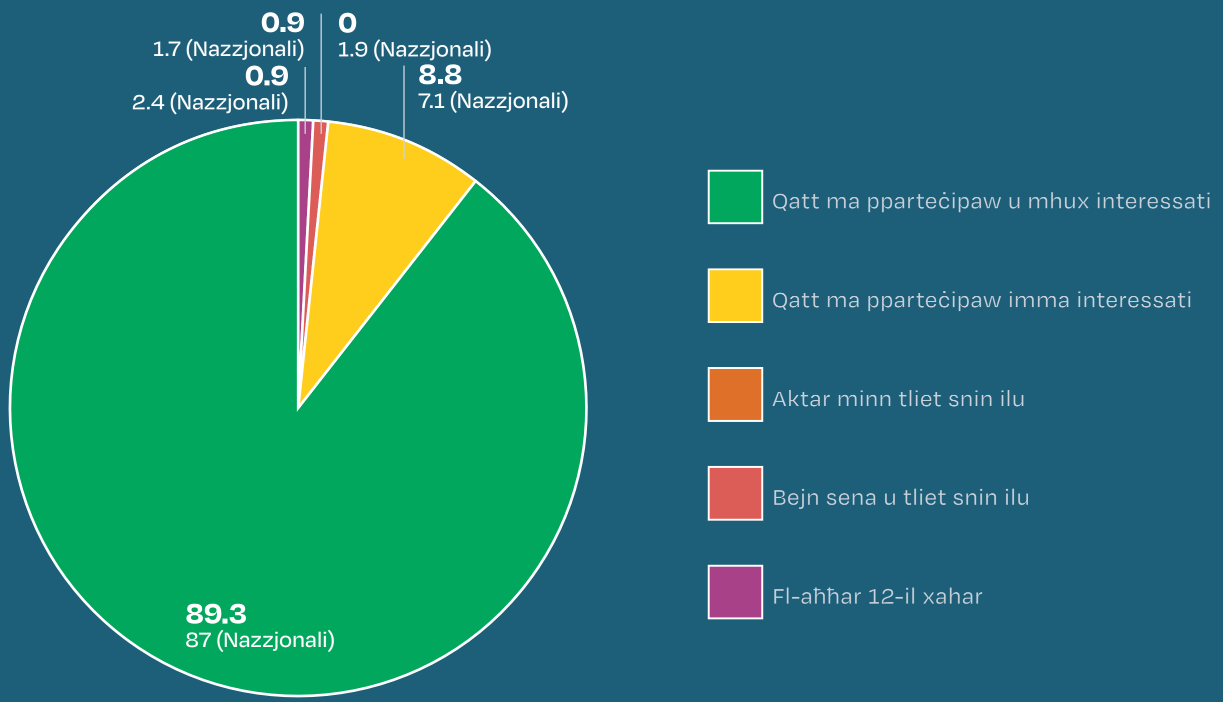

Attivitajiet tal-Kunsilli Lokali fir-reġjun (2018)

26
Korsijiet offruti
127 (Nazzjonali)

3
Proġetti ta' restawr
37 (Nazzjonali)

10%
Kollaborazzjonijiet mal-NGOs lokali
54.10% (Nazzjonali)

18
Avvenimenti kulturali
177 (Nazzjonali)

14
Avveniment annwali
142 (Nazzjonali)

2
Li jsiru aktar minn darba
7 (Nazzjonali)

2
Ta' darba
28 (Nazzjonali)

€75,054
Nefqa totali fuq avvenimenti kulturali minn baġit tal-Kunsilli Lokali
€1,072,078 (Nazzjonali)

€14,000
Dħul totali minn għotjiet u sponsorships €440,408 (Nazzjonali)

1. Introduzzjoni

L-istrateġija kulturali għar-Reġjun Lvant tiġbor it-temi kulturali u l-prijoritajiet l-aktar importanti għar-reġjun mill-2022 'il quddiem. Din l-istrateġija kulturali, l-ewwel waħda għar-reġjun, kienet żviluppata mill-Kunsill Reġjonali, il-Kunsilli Lokali, l-organizzazzjonijiet kulturali nongovernattivi, l-Organizzazzjonijiet Kulturali Pubbliċi, il-prattikanti kulturali u r-residenti tal-lokalitajiet. Ir-Reġjun Lvant jinkludi dawn il-lokalitajiet: Ħal Lija, Tas-Sliema, San Ġiljan, il-Gżira, Tal-Pietà, l-Imsida, Ta' Xbiex, l-Iklin, Ħal Għargħur, Pembroke, is-Swieqi u Birkirkara.

Il-proġett *Provvista ta' Żvilupp u Implimentazzjoni ta' Strateġija Kulturali għall-Kunsilli Lokali u Reġjonali* huwa mmexxi mill-Kunsill Malti għall-Arti f'kollaborazzjoni mad-Diviżjoni tal-Gvern Lokali u l-Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali Malta. Dan jifforma parti mill-proġett ESF.04.079 bl-isem Create 2020: Ninvestu fil-ħiliet ta' kapaċità kulturali u kreattivi fis-settur pubbliku ta' Malta finanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew Programm Operazzjonali II – Il-fondi strutturali u ta' investiment Ewropej 2014 – 2020 *Ninvestu fir-riżorsi umani sabiex noħolqu aktar opportunitajiet filwaqt li nippromwovu t-tisħiħ tas-soċjetà*. Ir-rata ta' konfinanzjament ta' dan il-proġett hija 80% fondi tal-UE u 20% fondi nazzjonali.

Din l-istrateġija:

- Tesplora u tkejjel il-bażi tal-assi għall-kultura fir-Reġjun Lvant.
- Tipprovdi sommarju tal-assi kulturali ewlenin tar-reġjun, tal-irwol distintiv li għandha l-kultura, tanalizza n-nuqqasijiet, u tirrakkomanda bini u tisħiħ ta' kapaċitajiet biex il-kultura tieħu rwol ewlieni fl-iżvilupp tar-reġjun.
- Tressaq każ strateġiku għall-kultura – bħala ingredjent vitali għas-soċjetà ċivili, għal tkabbir inklussiv, u approċċi sostenibbli għall-komunità u l-lokalità.
- Tipprovdi opportunitajiet għall-kollaborazzjoni u punt ta' riferiment mar-reġjuni madwar l-Ewropa – biex ir-reġjun jista' jkun kemm pijunier kif ukoll imsieħeb ta' żvilupp immexxi mill-kultura bl-aħjar prattika.

Ir-riċerka li hija l-pedament ta' din l-istrateġija involviet konsultazzjoni kwalitattiva estensiva biex tfassal u tifhem l-assi kulturali tar-reġjun. Dan inkluda analiżi dokumentattiva tal-assi kulturali, stħarriġ, u perjodu ta' diskussjoni kritika u konsultazzjoni li pprovdew sett ta' perspettivi friski fuq l-irwol li tista' tieħu l-kultura fit-tiswir tar-reġjuni tal-Gżejjer Maltin. L-istrateġija tirrikonoxxi l-kontribuzzjoni ta' valur li l-kultura diġà tagħti lir-reġjuni differenti, imma tenfasizza l-potenzjal f'impenn u żvilupp usa' li jistgħu jipprovdu futur aħjar għal kulħadd.

L-għan ġenerali ta' din l-istrateġija huwa li jagħmel is-sitt reġjuni tal-Gżejjer Maltin aktar dinamiċi, aktar miftuħa, aktar distinti, postijiet aktar pjaċevoli biex tkun fihom, juża l-poter tal-kultura biex jibni komunitajiet aktar b'saħħithom, aktar sani u aktar koeżivi, li jiddiversifika u jsaħħaħ l-ekonomija, jagħti ħajja mill-ġdid lill-patrimonju Malti u jgħin jindirizza l-isfidi soċjali u ekonomiċi li l-Gżejjer Maltin jiffaċċaw. Għall-għanijiet ta' din l-istrateġija, il-kultura hija definita fl-aktar sens usa' b'mod li tħaddan l-identitajiet u l-komunitajiet tagħna, il-wirt kulturali tagħna, il-mużewijiet, is-swali lokali tal-mużika, it-teatri, il-libreriji, il-festivals, il-festi, l-avvenimenti u l-prattikanti kulturali – l-artisti, il-makers, il-performers, il-mużiċisti, il-kittieba u dawk kollha fil-firxa wiesgħa ta' talenti kreattivi.

Suitable Citizens ta' Raphael Vella u l-parteċipanti ta' Suitable Citizens. Msida, 2021. Ritratt ta' Elisa von Brockdorff grazzi lil AMASS (Acting on the Margins: Arts as a Social Sculpture) immexxi f'Malta mid-Dipartiment tal-Arti, Komunitajiet Miftuħa, u Edukazzjoni għall-Adulti, Fakultà tal-Edukazzjoni, b'kollaborazzjoni mas-Servizz ta' Rifuġjati tal-Ġiżwiti

Biex tgħin tieħu kemm tista' mill-valur u l-influwenza tal-kultura madwar Malta u Għawdex u biex tiżgura li l-poter tal-kultura huwa utilizzat biex jindirizza l-isfidi soċjali u ekonomiċi reġjonali, din l-istrateġija għandha l-għan li:

- Trawwem għarfien aħjar tal-irwol u l-valur tal-kultura, li tibni fuq punti eżistenti b'saħħithom u tippromwovi wħud emerġenti.
- Tippromwovi investiment kulturali ekwu biex kulħadd jibbenefika minnu u jaċċessa l-kultura, irrispettivament mill-età, il-ġeneru, l-etniċità u elementi oħra ta' diversità.
- Tixpruna tiġdid tal-assi tal-wirt kulturali – kemm dawk mibnija kif ukoll dawk "intanġibbli" – li jinkludu l-knejjes, il-każini tal-baned, il-festi u l-festivals.
- Tinvesti f'komunitajiet aktar impenjati, aktar attivi, aktar b'saħħithom, u aktar kuntenti fejn il-parteċipazzjoni attiva tal-kbar u ż-żgħar f'attivitajiet kulturali diversi tkun in-norma.
- Tippromwovi u tappoġġja kultura ta' għajxien b'saħħtu u l-benesseri fi ħdan il-komunitajiet tagħna.
- Tiffaċilita t-tkabbir professjonali u s-sostenibbiltà tal-artisti, in-negozji kreattivi u l-organizzazzjonijiet li jikbru b'mod li jilħqu udjenzi u swieq ġodda u akbar, u li taċċessa talent aktar divers u rappreżentattiv tar-reġjun.
- Taċċessa talent aktar divers u rappreżentattiv tar-reġjun.
- Issaħħaħ l-ekonomija kulturali biex iżżid il-valur fuq l-ekonomija ġenerali billi tikkontribwixxi lejn l-industriji kreattivi, it-turiżmu, is-settur diġitali u x-xjenza.
- Ittejjeb l-identità u l-esperjenza reġjonali, tagħmilhom aktar dinamiċi, distinti u postijiet pjaċevoli biex tkun fihom.

2. Ir-Razzjonal Strateġiku għall-Kultura

Il-UNESCO (2005)[1] targumenta li t-tqegħid tal-kultura fil-qalba tal-istrateġiji tagħna huwa kemm l-azzjoni li tippermetti żvilupp sostenibbli kif ukoll mezz b'saħħtu li jixpruna l-kisba tagħha.

Il-UNESCO tafferma li:

- Il-kultura, li tinkludi b'mod sħiħ il-patrimonju (tanġibbli u intanġibbli) u l-industriji kreattivi, għandha rwol kritiku fis-soċjetajiet urbani u rurali u hija integrali għall-identità tagħhom waqt li ssejjes id-dinamiżmu tagħhom.
- L-industriji kulturali u kreattivi jistgħu jkunu katalisti vitali għall-iżvilupp u t-tiġdid għax jipprovdu aċċess għax-xogħol, jintroduċu enerġija kontemporanja, itejbu l-identità ta' soċjetà u jgħinu joħolqu postijiet aktar attraenti fejn tgħix, taħdem, tinvesti u żżur.
- Politika urbana u kulturali msejsa fuq il-patrimonju tikkontribwixxi wkoll għall-mitigazzjoni u l-adattament fil-bidla fil-klima, minħabba li l-konservazzjoni tal-istruttura eżistenti (mibnija fuq tekniċi tradizzjonali, materja u ħiliet lokali) tirrispetta aktar l-ambjent mit-tkissir u l-bini mill-ġdid tagħha.

Bl-istess mod, il-Kummissjoni Ewropea[2] tistabbilixxi l-irwol essenzjali li l-kultura għandha fl-iżvilupp lokali, partikolarment fit-tnaqqis ta' distakk fl-opportunitajiet bejn partijiet differenti tal-Ewropa. L-Unjoni Ewropea hija:

fundamentalment proġett politiku u kulturali msejjes fuq valuri umanisti b'saħħithom. Il-fatt hu li n-nisġa tal-istorja Ewropea, id-diversità rikka tal-kultura Ewropea u r-riservi ta' kreattività Ewropea huma wħud mill-aktar karti importanti li nżommu f'idejna meta niġu għall-bini ta' futur Ewropew sinjur. Huwa b'ideat ġodda, kunċetti ġodda u proġetti ġodda li nistgħu nqumu għall-okkażjoni biex nagħmlu l-futur tagħna realtà. U huwa għalhekk li l-Kummissjoni Ewropea tiddefendi Ewropa li tinvesti fil-kultura, fl-edukazzjoni, fir-riċerka u fl-innovazzjoni. Dawn huma investimenti fit-tkabbir, impjiegi u koeżjoni soċjali tal-ġejjieni.

A New Narrative for Europe (KESE, 2013)

Kull reġjun tal-Gżejjer Maltin għandu bażi ta' assi kulturali distintiva u diversa. Ir-reġjuni kollha għandhom xenarju b'saħħtu ta' wirt kulturali, ħafna drabi konċettwalizzat f'termini ta' binjiet storiċi, festi, każini tal-baned u approċċi tradizzjonali għall-mużika, is-snajja', l-agrikoltura u l-kċina. Dawn il-kulturi huma ħafna drabi marbuta ma' postijiet speċifiċi – villaġġi, irħula, saħansitra ma' nħawi. Permezz tal-bażi tat-talenti tal-poplu, l-enerġija tal-komunitajiet u permezz ta' perspettivi friski li popolazzjoni dejjem aktar diversa ġġib magħha, kull reġjun għandu xenarju kulturali affaxxinanti u f'xi każijiet kontemporanjament dinamiku. Issa l-opportunità hija li nirrikonoxxu u niċċelebraw dawn l-assi kulturali, li nkunu onesti u miftuħa fuq id-distakki u l-isfidi li għandna, u li niżviluppaw proċess strateġiku li fih il-kultura jista' jkollha rwol ewlieni fil-futur soċjali, ekonomiku, u ambjentali tar-reġjuni tal-Gżejjer Maltin.

1 Convention for the Protection and Promotion of a Diversity of Cultural Expressions (UNESCO, 2005). Ara t-test sħiħ: https://en.unesco.org/creativity/convention.

2 A New Narrative for Europe - The EESC resolution on the Conference on the Future of Europe (Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, 2021). Ara t-test sħiħ: https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/new-narrative-europe-eesc-resolution-conference-future-europe

Nimxu Mixja - proġett ta' Raffaella Zammit u Kristina Borg, b'kollaborazzjoni mal- Gabriel Caruana Foundation u l-Kulleġġ Santa Teresa Skola Primarja Birkirkara. Birkirkara, 2019. Ritratt ta' Elisa von Brockdorff.

2.1. Il-funzjonijiet legali u l-eżiti strateġiċi

Din l-istrateġija tirrifletti l-funzjonijiet tal-Kunsilli Reġjonali kif deskritt fl-Att dwar il-Gvern Lokali (ATT Nru XIV tal-2019).

Il-funzjoni legali	L-eżitu ġenerali fil-qasam tal-kultura identifikat fl-istrateġija
L-aspett soċjali, li jinkludi riċerka u evalwazzjoni tal-impatt soċjali. Dan ir-rapport għandu jinkiteb fl-ewwel sena ta' kull leġiżlatura.	Din l-istrateġija hija bbażata fuq l-evidenza miġbura mir-riċerka estensiva kwalitattiva u kwantitattiva li saret bħala parti mill-proċess. Il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni huma integrati bħala eżitu tal-istrateġija.
L-għoti ta' għajnuna lill-Kunsilli Lokali fi ħdan ir-reġjun, liema għajnuna tinkludi l-provvista ta' servizzi professjonali li għandhom x'jaqsmu mas-is-setturi ambjentali, soċjali, kulturali, turistiċi u l-informatika.	Għajnuna mir-reġjun fil-qasam tal-kultura hija mniżżla fir-riżultati tanġibbli tal-istrateġija, li tipprijoritizza l-irwol tar-reġjun bħala faċilitatur tal-iżvilupp kulturali.
L-għoti ta' għajnuna lill-Kunsilli Lokali fi ħdan ir-reġjun biex tgħinhom jibbenefikaw minn fondi tal-Unjoni Ewropea u jmexxu b'suċċess programmi li huma ffinanzjati mill-Unjoni Ewropea.	L-għanijiet imressqa f'dan id-dokument jistgħu jservu bħala bażi strateġika għall-identifikazzjoni tal-proġetti kulturali li jistgħu jiġu kofinanzjati mill-programmi tal-Unjoni Ewropea.
Il-koordinazzjoni ma' Kunsilli Lokali f'attivitajiet u inizjattivi sportivi u fiżiċi, inkluż dawk li għandhom x'jaqsmu mal-benesseri.	Il-kultura bħala inċentiv għall-attività fiżika u l-benesseri taċ-ċittadini ġiet integrata fl-istrateġija bħala riżultat tanġibbli.
Il-koordinazzjoni ma' ministeri, dipartimenti u entitajiet governattivi li jiffaċilitaw ix-xogħol tal-Kunsilli Lokali.	L-istrateġija ssejjaħ għal kollaborazzjoni mill-qrib bejn il-ministeru responsabbli mill-kultura, il-Kunsill Malti għall-Arti u l-Organizzazzjonijiet Kulturali Pubbliċi sabiex tiżgura suċċess.
Li jagħtu opinjoni rigward il-Pjan Lokali li se tkun mehmuża mar-rapport imressaq lill-Kamra.	Is-sostennibbiltà urbana u rurali permezz tal-kultura u l-protezzjoni tal-patrimonju kulturali huma identifikati bħala komponenti strateġiċi ewlenin li jimpattaw il-Pjanijiet Lokali.
Il-preparazzjoni ta' Pjan ta' Ħidma annwali li jidentifika ir-riżorsi finanzjarji u umani li r-reġjun għandu bżonn.	It-twettiq tal-istrateġija hija mehmuża mal-Pjanijiet ta' Azzjoni annwali mwettqa mir-reġjun u l-Kunsilli Lokali fi ħdan ir-reġjun.

In Arden - produzzjoni ta' Roaring Voices. Tas-Sliema, 2021. Ritratt ta' Lomax Creed

2.1.1. L-irwol tal-Kunsilli Reġjonali u Lokali

L-istrateġija tikkunsidra l-obbligu legali tal-Kunsilli Reġjonali li jipprovdu lill-Kunsilli Lokali b'għajnuna biex jindirizzaw il-funzjonijiet kulturali tagħhom kif deskritt fl-Att dwar il-Gvern Lokali, jiġifieri li:

- → Jipprovdu għat-twaqqif, iż-żamma u l-manutenzjoni taċ-ċentri kulturali.
- → Jamministraw libreriji lokali bħala parti minn skema nazzjonali u jassiguraw li huma aċċessibbli kemm jista' jkun għal kulħadd.
- → Jissalvagwardjaw l-identità lokali u jieħdu l-miżuri neċessarji biex jissalvagwardjaw il-patrimonju storiku u kulturali, it-tradizzjonijiet u l-folklor.
- → Jestendu l-għajnuna lill-artisti fil-lokalità tagħhom biex jgħinuhom jiżviluppaw it-talenti tagħhom.
- → Jorganizzaw attivitajiet kulturali li jippromwovu l-lokalità b'kwalunkwe mod possibbli.
- → Jippromwovu l-kunċett ta' tagħlim matul il-ħajja mar-residenti kollha, partikolarment mal-adulti u l-anzjani, billi jipprovdu opportunitajiet ta' tagħlim matul il-ħajja fil-lokalità.

Waqt li l-benesseri, is-sostennibbiltà u d-deċentralizzazzjoni ġew aktar viżibbli *fil-Politika Kulturali Nazzjonali* (PKN) 2021 (Ministeru għall-Wirt Nazzjonali, l-Arti u Gvern Lokali, 2021), l-irwol ta' tmexxija tal-Kunsilli Reġjonali u Lokali f'dan il-proċess se jsir saħansitra aktar importanti.

Il-PKN 2021 tiddikjara li l-mandat kulturali tal-Kunsilli Reġjonali u Lokali se jitwessa' biex jinkludi tmexxija mtejba tar-riżorsi għall-infrastruttura kulturali lokali u l-wirt kulturali u inizjattivi għal innovazzjoni kulturali u impenn fi ħdan il-komunità (Ministeru għall-Wirt Nazzjonali, l-Arti u Gvern Lokali, 2021). Il-PKN tirrikonoxxi l-bżonn li timplimenta Strateġiji Kulturali Reġjonali permezz ta' introduzzjoni ta' proċeduri amministrattivi koerenti għall-ġestjoni u l-koġestjoni ta' avvenimenti kulturali u programmi edukattivi. Dawn jinkludu programmi ta' tagħlim matul il-ħajja li jirriflettu l-bżonnijiet tal-komunità, li jikkunsidraw il-bidliet fid-demografija u l-popolazzjoni f'reġjuni differenti f'dawn l-aħħar ftit snin. F'reġjuni b'konċentrazzjoni għolja ta' residenti mhux Maltin, il-Kunsilli Reġjonali għandhom speċifikament joħolqu programmi li huma mfassla eżattament għal din il-bidla bil-għan li jintegraw lir-residenti kollha fi ħdan ir-reġjuni.

Minkejja l-karatteristiċi distinti tar-reġjuni, il-PKN 2021 tappoġġja wkoll miżuri għal kollaborazzjoni u networking bejn ir-reġjuni fit-tfassil tal-programmi kulturali tagħhom, il-ġestjoni tagħhom tal-wirt kulturali, il-kontribuzzjoni tagħhom fir-restawr tal-faċċati u l-isforzi tagħhom għal ġestjoni sostenibbli tal-ambjent kulturali.

Din l-istrateġija tibni fuq il-prijoritajiet nazzjonali li jinkludu titjib tal-aċċess kulturali u l-parteċipazzjoni taċ-ċittadini, tappoġġja d-diversità kulturali u l-integrazzjoni u tibni sħubijiet ġodda bejn istituzzjonijiet kulturali pubbliċi, reġjuni u NGOs kulturali bill tindirizza miżuri strateġiċi li jittrattaw l-isfidi speċifiċi, li jidentifikaw ukoll il-punti b'saħħithom u l-elementi uniċi tal-lokalitajiet fi ħdan ir-reġjun li jistgħu jitpoġġew fil-vetrina. Il-PKN tirrifletti wkoll fuq kif il-kultura u l-arti jistgħu jwieżnu, jappoġġjaw u jsostnu attività speċifika fit-turiżmu lokali, l-edukazzjoni, l-ekonomija u s-saħħa.

Ir-reġjuni jistgħu, permezz ta' approċċ koordinat u ambizzjuż għal sħubija u investiment, jiġu mogħnija permezz ta' bini fuq l-assi kulturali tagħhom, isaħħu s-sħubijiet, jiżviluppaw kapaċità fl-għarfien u l-ħiliet, jippjanaw proġetti għat-tul taż-żmien, u jinkoraġġixxu tipi ġodda ta' kultura li jiffjorixxu biex it-tradizzjoni u l-innovazzjoni jkunu jistgħu jimxu id f'id.

Il-Kunsilli Reġjonali, permezz tal-ispirazzjoni mill-għarfien u l-esperjenzi ta' nies li jaħdmu bla heda għal-lokalitajiet u l-evidenza b'saħħitha li ħarġet mir-riċerka, huma fdati li jippermettu l-iżvilupp kulturali fir-reġjun permezz tal-qafas strateġiku u riżorsi oħra li jistgħu jiġu megħjuna fuq livell kemm nazzjonali kif ukoll Ewropew. Din l-istrateġija hija mfassla fuq tliet temi trasversali li huma komuni għar-reġjuni kollha u tintroduċi wkoll prijoritajiet għal kull reġjun.

3. It-Temi Trasversali Ewlenin għall-Kultura madwar il-Gżejjer Maltin

Din l-istrateġija hija mfassla fuq tliet temi trasversali komuni għar-reġjuni kollha u tintroduċi prijoritajiet speċifiċi għal dan ir-reġjun.

Matul l-analiżi tal-assi kulturali, l-opportunitajiet u l-isfidi kulturali ta' kull reġjun mis-sitta li jagħmlu parti minn dan il-programm ġenerali ta' riċerka, ħarġu fid-deher sett ta' tliet temi komuni bejniethom, jew aħjar 'trasversali'. It-temi jirriflettu realtà komuni ta' żvilupp għall-Gżejjer Maltin bħala nazzjon relattivament żgħir li għandu patrimonju mill-aktar għani x'joffri u bi sfidi sinifikanti ta' kapaċità, sħubija u investiment. It-temi huma introdotti fil-paġni li ġejjin.

Tema Numru 1: L-iżvilupp tat-talent

Ir-reġjuni tal-Gżejjer Maltin huma mimlija b'talent kulturali u kreattiv, bil-poplu jkun ir-riżorsa kulturali ewlenija tan-nazzjon. Pereżempju, jeżisti għarfien espert f'firxa ta' forom kulturali tradizzjonali, inkluż l-arti u l-prestazzjonijiet li jingħataw marbuta mal-karnival, il-każini tal-baned, u l-firxa enormi ta' festivals u avvenimenti. Hemm memorji kulturali, riti u ritwali distinti li jqanqlu l-immaġinazzjoni popolari u jimmobilizzaw varjetà wiesgħa ta' attivitajiet kulturali.

Barra minn hekk, kull reġjun għandu taħlita ta' qawwiet uniċi espressi fil-ħiliet, l-attivitajiet u l-aspirazzjonijiet tal-poplu. Madankollu, għadna m'aħniex insarrfu l-potenzjal sħiħ tal-firxa ta' talenti kreattivi. Hawn wisq nies li jsibuha diffiċli jibnu karriera sostenibbli fil-kultura. Jeżistu limiti serji ta' kapaċità għall-organizzazzjonijiet kulturali, b'ħafna minnhom ibatu biex ilaħħqu mal-ispejjeż u jikbru sostenibbilment. Komunitajiet emerġenti minn partijiet differenti tad-dinja għadhom ma sabux pjattaforma biex jesprimu l-kultura tagħhom u jikkontribwixxu għal fużjoni dejjem tikber ta' tradizzjonijiet kulturali madwar ir-reġjuni.

Din it-tema hija dwar il-bini ta' kapaċità, ħiliet u sħubijiet fi ħdan il-bażi ta' talent kulturali. L-intenzjoni tagħha hija li timmobilizza l-forza tax-xogħol kulturali fejn ħafna aktar nies huma attivi joħolqu l-kultura – kemm professjonalment kif ukoll bħala parti ċentrali f'ħajjithom. Din it-tema tfittex li tassigura li s-settur kulturali jkun miftuħ għal kulħadd u jsarraf bl-aqwa mod possibbli l-ideat, l-aspirazzjonijiet, l-enerġiji u l-ħiliet ta' popolazzjoni li qed issir dejjem aktar diversa. Din it-tema tipprijoritizza l-iżvilupp ta' programmi u l-infrastruttura li tipprovdi kundizzjonijiet li jippermettu lit-talent jiffjorixxi. Dan jinkludi l-introduzzjoni ta' edukazzjoni kulturali u tal-arti; l-iżvilupp ta' ħiliet speċjalisti kulturali, appoġġ għall-ġestjoni u l-intraprenditorija; u, l-koordinazzjoni ta' ċentri kulturali, networks, u attivitajiet ta' sħubija li jibnu viżibbiltà, vuċi u fiduċja madwar is-settur kulturali.

Tema Numru 2: L-involviment tal-udjenza

Il-kultura hija stil ta' ħajja għall-poplu tal-Gżejjer Maltin. Meta mqabbla ma' ħafna partijiet tal-Ewropa, il-livell ta' parteċipazzjoni f'avvenimenti kulturali, bħall-festi u ċ-ċelebrazzjonijiet tal-karnival, huwa għoli. Għal ħafna, il-parteċipazzjoni f'avvenimenti kulturali (u l-preparazzjoni tagħhom) hija parti mill-istil ta' ħajjithom. Madankollu, lil hinn minn firxa relattivament dejqa ta' attivitajiet kulturali, l-udjenzi għadhom emerġenti. Jeżisti nuqqas ta' parteċipazzjoni attiva f'attivitajiet kulturali u xi drabi n-nisa jħossuhom esklużi minn avvenimenti li huma mmexxija b'mod predominanti mill-irġiel. Komunitajiet ta' minoranzi etniċi u persuni b'diżabbiltà jesperjenzaw sens ġenerali ta' esklużjoni minn parteċipazzjoni attiva fil-forom kulturali kollha. Jista' jsir ħafna aktar biex jinbnew udjenzi attivi li huma interkulturali u interġenerazzjonali li jħossuhom jistgħu jikkontribwixxu għall-mod li l-kultura hija preżentata, promossa u programmata.

Din it-tema tiffoka fuq it-tisħiħ ta' udjenzi attivi u diversi għal varjetà ta' forom kulturali madwar kull reġjun. It-tema tipprijoritizza l-inklużjoni soċjali bħala prinċipju għal sistema kulturali dinamika u responsabbli. Tinkoraġġixxi organizzazzjonijiet kulturali u NGOs biex jaħdmu fi sħubija biex jifirxu l-offerta kulturali, biex jevitaw ħbit tal-istess dati fil-programmi kulturali u biex tinkoraġġixxi koordinazzjoni ta' programmi u l-komunikazzjoni tagħhom. Tappoġġja tlaqqigħ ta' attivitajiet, bħal sistemi komuni ta' promozzjoni u biljetti, approċċi koordinati għall-involviment ta' udjenza fost komunitajiet li mhumiex involuti b'mod adekwat u timmira għal interventi li jinkoraġġixxu turiżmu kulturali, li fih it-turist huwa membru attiv tal-udjenza aktar milli spettatur fil-periferija tal-attività.

Tema Numru 3: Innovazzjoni tal-wirt storiku

Ir-reġjuni tal-Gżejjer Maltin għandhom storja magħmula minn diversi saffi, b'kull wieħed minnhom magħġun mill-poplu li għex fil-gżejjer f'dak iż-żmien, u li joħloq sens distint ta' identità u post. Il-wirt storiku tal-Gżejjer Maltin jiġbor firxa sorprendenti ta' assi kulturali tanġibbli u intanġibbli: il-ġid ta' tempji antiki, ċittadelli, knejjes u katidrali, xelters tat-Tieni Gwerra Dinjija, toroq mill-isbaħ u pjazez ħajjin li huma animati b'festivals, mużika u avvenimenti li joħolqu l-memorji. Ħafna mill-enerġija, ir-riżorsi u l-prijoritajiet għall-kultura ffokaw fuq il-protezzjoni u r-restawr ta' assi ta' wirt storiku tanġibbli, li huwa vitali jekk il-pajjiż irid jibqa' jkun ġawhra fil-Mediterran. Għandu jiġi żgurat li l-iżvilupp bla rażan ma jikkompromettix is-saħħa tal-wirt storiku Malti, u li t-turiżmu kulturali jkun utilizzat biex ikollu rwol fil-preservazzjoni u s-sostenibbiltà ta' dak li joffri l-wirt storiku. Madankollu, xi drabi, l-attenzjoni partikolari fuq il-protezzjoni llimita l-potenzjal tal-innovazzjoni tal-wirt storiku – li permezz tiegħu assi tal-wirt storiku jingħataw ħajja ġdida u jitqiesu b'mod ġdid bħala spazji, pjattaformi jew forom oħra għal użu kontemporanju fejn narrattivi differenti jiġu espressi b'mod li jpoġġu l-futur bħala tluq mill-passat.

Din it-tema tiffoka fuq il-patrimonju bħala riżorsa għal żvilupp kulturali kontemporanju u innovazzjoni. Huwa hawnhekk fejn l-organizzazzjonijiet kulturali u l-udjenzi tagħhom jieħdu rwol attiv biex jinvolvu ruħhom mal-passat u jmexxu 'l quddiem possibbiltajiet għall-futur. Huwa hawnhekk fejn sħubijiet ġodda jiżviluppaw biex jikkonservaw lill-wirt storiku u jutilizzawh b'mod ġdid permezz ta' produzzjoni attiva ta' tipi ġodda ta' attivitajiet kulturali minn popolazzjoni li qed tinbidel. Huwa hawnhekk fejn it-turiżmu kulturali u l-industriji kreattivi jistgħu jgħinu jiġġeneraw dħul ġdid li jista' jerġa' jiġi investit fl-iżvilupp tal-wirt storiku.

Għal kull waħda mit-tliet temi trasversali, ir-reġjun għandu sett ta' prijoritajiet strateġiċi distinti. Dawn huma introdotti fil-paġni li ġejjin.

3.1. Il-prijoritajiet komuni għall-kultura madwar is-sitt reġjuni

Kull tema trasversali hija marbuta ma' ħames prijoritajiet ewlenin:

Tressiq tal-komunitajiet rurali u rħula żgħar

Tressiq tal-komunitajiet rurali u rħula żgħar biex jibnu rabtiet kulturali aktar b'saħħithom u l-kampanja titwassal fil-belt u l-belt titwassal fil-kampanja. Huwa vitali li l-komunitajiet huma konessi kemm internament kif ukoll esternament, b'opportunitajiet għall-membri tal-komunitajiet biex jipparteċipaw f'firxa ta' attivitajiet kulturali u jidħlu fi skambju u joħolqu flimkien kulturi ġodda li jtejbu l-benesseri u jiffaċilitaw sens aktar b'saħħtu tal-post.

Bini tal-kapaċità fl-infrastruttura kulturali u għal organizzazzjonijiet kulturali

Bini tal-kapaċità fl-infrastruttura kulturali u għal organizzazzjonijiet kulturali b'impenn li jappoġġjaw organizzazzjonijiet kulturali emerġenti bħala komponent vitali ta' tiġdid kulturali u kreattiv dejjem għaddej. Dan ifisser ukoll li l-iżvilupp tal-prattika ta' governanza tajba fl-għażla tal-avvenimenti, fl-utilizzazzjoni tar-riżorsi disponibbli, fil-metodi tal-involviment tal-komunità u fid-dokumentazzjoni u l-analiżi tal-eżiti.

Tissaħħaħ is-sħubija u d-diversifikazzjoni tal-investiment

Tissaħħaħ is-sħubija u d-diversifikazzjoni tal-investiment madwar Malta u Għawdex. Sħubijiet eżistenti jirrikjedu konsolidazzjoni, tisħiħ u innovazzjoni. L-imsieħba fi ħdan u bejn ir-reġjuni għandhom bżonn jirrinkwadraw l-approċċ tagħhom lejn l-investiment fil-kultura, waqt li jqegħduh wkoll fil-qalba tal-edukazzjoni, l-ippjanar, is-saħħa u l-benesseri. Dan se jirrikjedi sinerġija bejn il-partijiet ikkonċernati varji strateġiċi biex jiżviluppaw pjan kulturali komuni. Il-formazzjoni ta' Kumitat Kulturali Reġjonali, bil-parteċipazzjoni tal-Kunsilli Lokali, l-NGOs u l-prattikanti kreattivi, se jiffaċilitaw teħid tad-deċiżjonijiet aktar parteċipatorju. Mill-banda l-oħra, l-Uffiċjali Kulturali Reġjonali jappoġġjaw it-twettiq tal-istrateġija kulturali reġjonali.

Id-dimensjoni Ewropea u lil hinn

Il-Gżejjer Maltin huma ċentru b'rabtiet storiċi b'saħħithom ma' ħafna pajjiżi imma għandhom isiru sforzi biex jinnewtralizzaw it-tendenza li qed tikber lejn l-insularità. Ir-reġjun jista' jkun konness b'mod aħjar mal-bqija tad-dinja u jista' jibbenefika minn skambju kulturali u sħubija ma' msieħba internazzjonali.

Evalwazzjoni u evidenza

L-eżiti tal-istrateġija kulturali għandhom jitkejlu biex jgħinu lill-imsieħba biex jidentifikaw modi biex itejbu t-twassil tal-viżjoni u jassiguraw li din flimkien mat-temi tal-istrateġija tħalli impatt fit-tul taż-żmien. Dan jista' jgħin lil min iwettaq l-istrateġija biex jikseb fehim aħjar tal-assi ta' kull lokalità fi ħdan ir-reġjun, jikseb data reġjonali ta' valur fuq postijiet li ma jintużawx biżżejjed, u jifhem kif jista' jinvolvi b'mod aħjar lill-artisti residenti u lill-NGOs bbażati fiż-żona.

4. Il-Profil Kulturali tar-Reġjun Lvant

4.1. Il-profil demografiku

Il-lokalitajiet fir-Reġjun Lvant għandhom popolazzjoni ta' 130,909 (Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika, 2020), li hija 25% tal-popolazzjoni totali ta' Malta u Għawdex. Ir-reġjun jokkupa medda ta' 20.3km2, li hija ekwivalenti għal 8% tal-medda totali ta' Malta. Ġeografikament, ir-reġjun huwa wieħed mill-iżgħar fil-Gżejjer Maltin u bl-akbar densità tal-popolazzjoni. 90% tal-parteċipanti fl-istħarriġ jikkunsidraw l-iżvilupp urban bħala theddida għall-kultura tar-reġjun.

Matul l-aħħar deċennju, ir-reġjun ra żieda medja fit-tkabbir tal-popolazzjoni ta' 3.8%, bil-lokalitajiet bħall-Imsida (6%), San Ġiljan (5%) u l-Gżira (5%) jesperjenzaw l-akbar żidiet. Dan irriżulta f'internalizzazzjoni tal-komunitajiet permezz ta' migrazzjoni ekonomika, li tipprovdi opportunitajiet ġodda ta' skambju kulturali u tipi differenti ta' żvilupp kulturali.

4.2. Il-profil ekonomiku

Ir-reġjun huwa d-dar tat-turiżmu primarju ta' Malta u tal-qasam tad-divertiment, bi promenade li jibda minn Tal-Pietà u jibqa' sejjer sal-Imsida, Ta' Xbiex, il-Gżira, Tas-Sliema, San Ġiljan, Pembroke u s-Swieqi.

Ir-rata ta' faqar tar-reġjun hija baxxa meta mqabbla mal-medja nazzjonali, waqt li l-prezz tas-suq tal-proprjetà fir-reġjun huwa relattivament għoli. Il-problemi soċjali l-aktar pertinenti osservati f'dan ir-reġjun huma l-abbandun tal-anzjani u l-problemi ta' saħħa mentali (ESC, Central Region, 2016).

4.3. Il-profil kulturali

Ir-riċerka li saret minn Esprimi fl-2019 fuq inizjattivi kulturali indikat li fl-2018, ir-Reġjun Lvant kellu l-anqas ammont ta' avvenimenti kulturali organizzati mill-Kunsilli Lokali (18-il avveniment), li jirrappreżentaw 16% biss tal-avvenimenti kollha organizzati mill-Kunsilli Lokali f'Malta u Għawdex. Ħafna minn dawn l-avvenimenti kienu ċelebrazzjonji ta' jum ta' kommemorazzjoni ta' xi lokalità jew żjarat kulturali organizzati. L-istħarriġ tal-istrateġija żvela li 30% tar-rappreżentanti tal-Kunsilli Lokali fir-Reġjun Lvant ma qablux mal-istqarrija li ċ-ċittadini fil-lokalità tagħhom ipparteċipaw b'mod attiv f'avvenimenti kulturali organizzati mill-Kunsill Lokali.

Sejba ta' min jinnota fl-istħarriġ li ppreċediet it-tfassil ta' din l-istrateġija kienet li 30% tar-rappreżentanti tal-Kunsilli Lokali fir-Reġjun Lvant ma jemmnux li l-Kunsill Lokali għandu s-setgħa biex jindirizza l-prijoritajiet kulturali tal-lokalità – din ir-rata hija ferm ogħla mir-rata ta' 14.8% tar-rappreżentanti tal-Kunsilli Lokali minn Malta u Għawdex kollha, li wkoll ma jemmnux din. Din

is-sejba tindika li r-rappreżentanti tal-Kunsilli Loklai ma jħossuhomx mogħtija s-setgħa biex imexxu waħedhom jew ma' xi ħadd ieħor is-siti ta' patrimonju fir-reġjun.

Il-parteċipanti tal-istħarriġ tal-istrateġija stqarrew li 30% tas-siti ta' patrimonju mhumiex fil-mandat tal-Kunsilli Lokali. L-Att dwar Kunsilli Lokali (Kap 363 tal-Liġijiet ta' Malta) jelenka s-salvagwardjar tal-identità lokali (inkluż wirt storiku u kulturali lokali, it-tradizzjonijiet u l-folklor) fost il-funzjonijiet ewlenin tal-Kunsill Lokali, imma d-definizzjoni ta' x'jikkostitwixxi wirt kulturali mhix ċara fil-qafas legali. L-Att dwar il-Patrimonju Kulturali (Kap 445 tal-Liġijiet ta' Malta) jiddefinixxi l-patrimonju kulturali imma l-leġiżlazzjoni li tkopri lill-Kunsilli Lokali u Reġjonali ftit li xejn tagħmel referenza lejha.

Daily Bread - proġett ta' Margerita Pulè u Letta Shtohryn. The Mill - Birkirkara, 2018. Ritratt ta' Elisa von Brockdorff grazzi lil Unfinished Art Space u What Do We Do Now? B'kollaborazzjoni mal-Gabriel Caruana Foundation

5. It-Temi u l-Prijoritajiet Speċifiċi għar-Reġjun

5.1. Il-prijoritajiet speċifiċi għar-reġjun

Ir-Reġjun Lvant għandu sett ta' prijoritajiet strateġiċi distinti li huma marbuta ma' kull waħda mit-tliet temi trasversali msemmija qabel u ħames temi adizzjonali li huma uniċi għar-reġjun. It-temi addizzjonali tar-Reġjun Lvant huma:

Marbuta mat-Tema Trasversali 1 –
L-iżvilupp tat-talent
Avvenimenti kulturali għal kulħadd
Assigurazzjoni li r-residenti kollha, irrespettivament mnejn ġejjin, huma offruti l-opportunità li jipparteċipaw f'avvenimenti u djalogu kulturali, partikolarment meta titqies id-diversità tal-popolazzjoni dejjem tikber u r-rata baxxa ta' parteċipazzjoni kulturali.

Marbuta mat-Tema Trasversali 2 –
L-iżvilupp tal-udjenza
Tisħiħ tal-Infrastruttura Kulturali
Titjib tal-aċċess għal-libreriji pubbliċi fi ħdan ir-reġjun u twettiq tal-proġett ta' librerija mobbli. Barra minn hekk, il-programmi ta' tagħlim għandhom jiżdiedu, inkluż korsijiet tal-lingwi, li għandhom jiġu organizzati mill-Kunsilli Lokali u ffaċilitati mir-Reġjun biex jilħqu l-bżonnijiet ta' residenti varji.

Marbuta mat-Tema Trasversali 3 –
Innovazzjoni tal-Patrimonju
Promozzjoni tal-assi lokali u l-ġestjoni tagħhom
Assigurazzjoni ta' kollaborazzjoni bejn il-partijiet ikkonċernati inter/intrareġjonali, l-NGOs u l-prattikanti kreattivi. Dan jista' jinkoraġġixxi sinerġiji u jimminimizza l-frammentazzjoni, speċjalment rigward il-ġestjoni tal-assi ta' riżorsi bħall-ġestjoni tal-wirt kulturali li sussegwentement jippromwovi t-turiżmu kulturali.

Żewġ prijoritajiet trasversali għar-Reġjun Lvant

Kożvilupp ta' sistema reġjonali
One-stop shop reġjonali li jista' jservi għal skambju ta' informazzjoni u simplifikazzjoni tal-proċessi ta' akkwisti, li jiffaċilita l-inizjattivi ta' programmar u bini ta' kapaċità. Dan jista' jtejjeb l-operat tar-Reġjun vis-à-vis il-programmi kulturali u jżid l-akkontabbiltà tar-Reġjun.

Is-sistema reġjonali tista' tipprovdi lill-Kunsill Reġjonali u l-Kunsilli Lokali b':

- Aċċess intern għall-permessi maħruġa mill-Kunsilli Lokali għal avvenimenti kulturali. Dan jista' jgħin inaqqas il-burokrazija għall-organizzaturi li jtellgħu l-istess avvenimenti jew simili f'lokalitajiet differenti tar-reġjun. Dan inaqqas ukoll il-piż amministrattiv tal-Kunsilli Lokali fl-ipproċessar ta' permessi għal avvenimenti multipli.
- Bażi ta' data ħajja b'informazzjoni fuq prattikanti kulturali, siti storiċi, libreriji u NGOs kulturali fir-reġjun. Din tista' tintuża mill-Kunsilli Lokali bħala punt ta' referenza biex iżidu d-diversità tal-kontenut

kulturali fl-avvenimenti tagħhom. Informazzjoni bħal din tista' tkun ukoll disponibbli għall-pubbliku

- Qsim ta' għarfien u riżorsi tekniċi biex jappoġġjaw il-proċess ta' akkwist għal avvenimenti organizzati mill-Kunsilli Lokali.
- Kalendarju ta' avvenimenti li jiġbor l-attivitajiet kulturali, il-korsijiet u l-inizjattivi kollha disponibbli fir-reġjun.

Massimizzazzjoni tal-finanzjament
Huwa imperattiv li jiġu sfruttati d-diversi sorsi ta' finanzjament, inkluż is-settur privat u l-programmi ta' finanzjament Ewropej u internazzjonali. Dan jista' jattira b'mod effettiv investiment pubbliku għall-kultura; permezz ta' opportunitajiet ta' finanzjament immirati speċifikament għall-kultura, jew indirettament permezz ta' fondi disponibbli għal proġetti riġenerazzjonali, soċjali jew infrastrutturali, jew taħt ċirkostanzi oħra.

5.2. It-temi speċifiċi għar-reġjun

Tema A Reġjun Lvant: Kollaborazzjoni fl-organizzazzjoni tal-avvenimenti kulturali

Karatteristika distinta tar-Reġjun Lvant hija l-parteċipazzjoni kulturali għolja fil-kunċerti/l-ispettakli live, imma mill-banda l-oħra hemm attendenza baxxa f'avvenimenti kulturali annwali bħall-festi tar-raħal (51.9%), l-attivitajiet relatati mal-Ġimgħa l-Kbira (38.9%) u l-Karnival (25.6%) (Kunsill Malti għall-Arti, 2017).

Xi ħaġa oħra ta' min jinnota hi l-ammont kbir ta' NGOs reġistrati fir-Reġjun Lvant (422, li minnhom 77 huma organizzazzjonijiet kulturali volontarji). Meta jitqies dan kollu, il-istrateġija tirrakkomanda pjattaforma amministrattiva li tgħin gruppi soċjali differenti u NGOs biex jorganizzaw avvenimenti kulturali kreattivi u innovattivi.

Prijoritajiet għal Tema A:

Kollaborazzjoni inter/intrareġjonali
Ir-Reġjun għandu jikkultiva relazzjoni mal-NGOs lokali, prattikanti kreattivi u partijiet ikkonċernati oħra, bil-għan aħħari li jibni ekoloġija kreattiva aktar b'saħħitha, u jrawwem sinerġiji mad-diversi NGOs u l-Kunsilli Lokali. Ir-reġjun għandu jtejjeb il-komunikazzjoni tiegħu mal-Kunsilli Lokali kif ukoll il-qsim ta' ħiliet u tagħmir, biex jinkoraġġixxi koorganizzazzjoni ta' avvenimenti kulturali minn Kunsilli Lokali differenti.

Uffiċjal Kulturali Reġjonali
L-Uffiċjali Kulturali Reġjonali (RCOs) madwar ir-reġjuni kollha għandhom iservu ta' pont mill-qrib u kontinwu bejn il-Kunsilli Lokali, l-NGOs u l-prattikanti kreattivi biex jiffaċilitaw il-koordinazzjoni tal-attivitajiet kulturali fi ħdan u madwar il-lokalitajiet tar-reġjun. Flimkien mal-Koordinatur Kulturali Reġjonali (RCC), jiffaċilitaw it-twettiq tal-istrateġiji kulturali reġjonali li jappoġġjaw l-iżvilupp ta' inizjattivi fuq il-bażi ta' riċerka ħajja mmirata biex tippromwovi kontinwament it-tradizzjonijiet kulturali uniċi u l-wirt uniku tal-lokalitajiet. Barra minn hekk, jassistu fl-iżvilupp ta' networks kulturali, kemm lokalment (kollaborazzjonijiet interreġjonali) kif ukoll internazzjonalment, jipprijoritizzaw l-inklużjoni soċjali, id-diversità kulturali, il-benefiċċju ekonomiku u s-sostenibbiltà.

Tema B Reġjun Lvant: L-infrastruttura kulturali – korsijiet u libreriji pubbliċi

L-istħarriġ li informa din l-Istrateġija Kulturali għar-Reġjun Lvant żvela li nofs (50%) ir-rappreżentanti tal-Kunsilli Lokali kkonsultati ma jaħsbux li l-infrastruttura kulturali fil-lokalità, bħal-libreriji, is-swali tal-kunsilli u t-teatri, qed jipprovdu riżorsi suffiċjenti għaċ-ċittadini biex jinvolvu ruħhom fl-arti u l-kultura.

Fl-2018, ġew offruti 26 kors lill-pubbliku tar-reġjun. L-aktar korsijiet popolari kienu fl-artiġjanat, il-litteriżmu fil-media u l-informatika. Fir-reġjun, ġew organizzati żewġ korsijiet tal-lingwa biss. It-tagħlim tal-Malti bħala Lingwa Barranija għandu jingħata prominenza fil-programm ta' korsijiet offruti minħabba li l-użu ta' kuljum tal-lingwa Maltija jiffaċilita l-integrazzjoni fi ħdan il-komunità.

Meta mqabbel ma' reġjuni oħra, il-livell baxx ta' parteċipazzjoni fl-avvenimenti kulturali tradizzjonali annwali (il-festi tar-raħal, il-Ġimgħa l-Kbira, il-Karnival), jirrifletti l-eteroġenità tal-infrastruttura kulturali tar-Reġjun Lvant. F'lokalitajiet bħas-Swieqi, Pembroke, Ta' Xbiex u l-Iklin, ma hemmx każini tal-baned. Dan jikkontrasta sew mal-ammont ta' każini tal-baned li jagħmlu parti mill-infrastruttura kulturali f'lokalitajietbħal Birkirkara, Ħal Għargħur, Tas-Sliema u San Ġiljan. L-infrastruttura kulturali omoġenika u l-parteċipazzjoni tista' tiġi nnutata f'lokalitajiet bħal Ħal Għargħur u Ħal Lija, fejn ir-residenti huma lokali b'mod predominanti.

L-ammont li dejjem qiegħed jiżdied ta' residenti internazzjonali, partikolarment fil-Gżira, l-Imsida, Tas-Sliema, San Ġiljan, Pembroke u s-Swieqi, jikkontribwixxi għall-emerġenza ta' komunitajiet diversi fir-Reġjun Lvant. Jeħtieġ li jkun hemm opportunitajiet kulturali ta' integrazzjoni biex jippromwovu parteċipazzjoni volontarja għal residenti internazzjonali li jixtiequ jkunu involuti b'mod attiv fil-lokalità tagħhom.

Prijoritajiet għal Tema B:

Massimizzazzjoni tal-użu ta' swali tal-kunsill u teatri
It-twaqqif ta' bażi ta' data ċentralizzata biex tiffaċilita aċċess għal siti kulturali biex jiġi żgurat li r-reġjun hu mgħammar aħjar biex jikkordina l-uża ta' spazji bħal dawn.

Librerija mobbli
Fir-reġjun jinsabu biss sitt libreriji fost it-12-il lokalità tar-reġjun, inkluż il-librerija reġjonali f'Birkirkara. Librerija mobbli tista' toffri aċċess fiżiku u diġitali għal-lokalitajiet kollha.

Tema Ċ Reġjun Lvant: L-assi lokali u l-ġestjoni tagħhom

Ir-reġjun għandu jaħdem biex jimmassimizza l-użu ta' assi kulturali lokali permezz ta' kollaborazzjoni intra/interreġjonali li ttejjeb il-qsim ta' spazji u ċentri pubbliċi. Dan jirrikjedi t-tisħiħ ta' konnessjonijiet bejn il-partijiet ikkonċernati biex jinkoraġġixxi sinerġiji u jimminimizza l-frammentazzjoni fil-ġestjoni tal-assi.

Prijoritajiet għal Tema Ċ:

Massimizzazzjoni tal-użu ta' spazji miftuħa pubbliċi

Hemm bżonn ta' bażi ta' data ċentralizzata interreġjonali biex jiġi mmassimizzat l-użu tal-assi lokali u l-postijiet pubbliċi. Imsieħba fir-reġjun għandhom jiġu inkoraġġuti biex jikkoordinaw mal-partijiet ikkonċernati varji fil-lokalitajiet dwar il-ġestjoni ta' assi u spazji bħal dawn.

Postijiet kulturali fil-miftuħ

Ir-Reġjun Lvant għandu densità għolja tal-popolazzjoni, b'80% tar-rappreżentanti tal-Kunsilli Lokali jistqarru li ma hemm ebda postijiet kulturali fil-miftuħ. Għalhekk ir-Reġjun għandu jidentifika u jippromwovi spazji li jistgħu jiġu ttrasformati f'avvenimenti kulturali bħal festivals, spettakli u workshops.

Ċentri ċiviċi

Dawn l-ispazji jservu bħala hubs importanti ta' servizz għal komunitajiet u spiss jospitaw attivitajiet kulturali. Aktar minn 70% tal-lokalitajiet m'għandhomx ċentru ċiviku, u għalhekk ir-Reġjun għandu l-potenzjal li jidentifika spazji eżistenti bħal teatri lokali u swali fuq livell lokali u reġjonali. Is-servizz għall-komunitajiet permezz ta' hubs lokali u reġjonali jista' jtejjeb ir-relazzjonijiet u l-involviment fil-komunità.

Turiżmu kulturali – koordinazzjoni ta' tours bil-mixi ma' lokalitajiet fil-qrib

Xi lokalitajiet fi ħdan ir-reġjun, bħal San Ġiljan, is-Swieqi u Pembroke għandhom aspetti storiċi u kulturali komuni. Tours bil-mixi jistgħu jiġu mfassla biex jippromwovu dawn l-assi lir-residenti u t-turisti. Jeżisti wkoll il-potenzjal ta' kollaborazzjoni ma' reġjuni oħra fuq inizjattivi ta' tours bil-mixi fil-tliet irħula ta' Ħ'Attard, Ħal Lija u Ħal Balzan.

Tema D Reġjun Lvant: Is-sistema reġjonali u l-Kumitat Kulturali Reġjonali

Din l-istrateġija kulturali tinkoraġġixxi l-appoġġ f'termini ta' qsim ta' għarfien u l-iżvilupp ta' ħiliet u kompetenzi biex jiffaċilitaw parteċipazzjoni kulturali. L-appoġġ għandu jingħata lill-partijiet ikkonċernati kollha fi ħdan ir-reġjun permezz tal-ħolqien ta' bażi ta' data waħda u Hub Kulturali Reġjonali, li jiffaċilitaw is-servizzi ta' konsultazzjoni u informazzjoni.

Ir-Reġjun għandu jiffaċilita kollaborazzjoni inter/intrareġjonali li twassal għall-organizzazzjoni ta' avvenimenti kulturali. Uffiċjali pubbliċi li jaħdmu fi ħdan il-Kunsilli Reġjonali u Lokali għandhom ikunu mgħammra bir-riżorsi biex jindirizzaw il-prijoritajiet kulturali.

It-twaqqif ta' Kumitat Kulturali Reġjonali għandu jiffaċilita governanza parteċipatorja u jassigura rappreżentazzjoni madwav livelli varji.

Prijoritajiet għal Tema D:

Żvilupp ta' pjattaforma kulturali online

Din l-istrateġija tirrakkomanda l-iżvilupp ta' pjattaforma ċentralizzata għal partijiet ikkonċernati varji. Din se tinkludi kalendarju ta' avvenimenti kulturali, bażi ta' data ta' assi u riżorsi kulturali, li fost l-oħrajn tiffaċilita kollaborazzjonijiet u operat intra/interreġjonali.

Bini ta' kapaċità għal amministraturi kulturali

Hija rakkomandata żieda fir-riżorsi umani u tekniċi biex titwettaq din l-istrateġija b'suċċess.

Tema E Reġjun Lvant: Massimizzazzjoni tal-investiment kulturali

Fis-snin riċenti, ir-Reġjun Lvant kellu l-iżgħar nefqa kulturali fost ir-reġjuni kollha. Ir-reġjun kellu wkoll l-aktar rata baxxa ta' offerti għal proġetti kulturali ffinanzjati. Din l-istrateġija tirrakkomanda li għandhom jiġu mfittxija diversi opportunitajiet ta' finanzjament għall-iżvilupp ta' inizjattivi kulturali u kreattivi, inkluż il-ħolqien ta' librerija mobbli. L-Uffiċjal Kulturali Reġjonali għandu jiffaċilita kollaborazzjonijiet possibbli mas-settur privat u jesplora opportunitajiet ta' finanzjament permezz ta' programmi ta' finanzjament Ewropej u internazzjonali.

Prijoritajiet għal Tema E:

Uffiċjal Kulturali Reġjonali

Ix-xogħol ta' Uffiċjal Kulturali Reġjonali, f'kollaborazzjoni mal-Koordinatur Kulturali Reġjonali, huwa essenzjali għall-iżvilupp reġjonali.

Bini ta' kapaċità

Rappreżentanti tal-Kunsilli Lokali, NGOs u prattikanti kreattivi għandhom ikollhom l-opportunità li jipparteċipaw f'inizjattivi ta' bini ta' kapaċità ffaċilitati mir-reġjun, jew entitajiet oħra, fuq diversi aspetti relatati ma' proġetti kulturali u artistiċi.

The Cement Truck Procession - proġett ta' Margerita Pulè. Tas-Sliema, 2018. Ritratt ta' Elisa von Brockdorff

5.3. Eżempji ta' prattika tajba fl-iżvilupp immexxi mill-kultura fir-Reġjun Lvant

Kollaborazzjoni inter/intrareġjonali u diversifikazzjoni ta' avvenimenti kulturali

Il-Gżira

Kollaborazzjoni: L-attivitajiet kollha ta' ċelebrazzjoni tal-Jum Universali tat-Tfal; il-Konferenza Nazzjonali għaż-Żgħażagħ dwar l-Integrazzjoni (2017); u l-Konferenza Nazzjonali tan-Nanniet (2018) kollha ttellgħu fl-iskola primarja lokali. Is-sala tista' tiġi aċċessata mingħajr ma tidħol fil-bini prinċipali tal-iskola. Żewġ NGOs użaw ukoll il-bini tal-iskola għal-laqgħat tagħhom. Il-Kunsill Lokali tal-Gżira kkollabora mal-grupp Nanniet Malta u l-entità governattiva Sedqa fl-organizzazzjoni tal-avvenimenti.

Avvenimenti u korsijiet: Kuljum jitmexxew diversi korsijiet ta' filgħaxija fl-iskola, inkluż klassijiet tal-keep-fit (5 sessjonijiet kull ġimgħa), sessjonijiet ta' drama, lezzjonijiet ta' żfin u klabb soċjali/tal-artiġjanat.

Involviment ta' komunitajiet diversi: Ħafna festivals jittellgħu matul is-sena fis-sala tal-iskola jew fi kmamar maġenbha, partikolarment mill-komunitajiet Bulgari u Indjani.

L-Imsida

Kollaborazzjoni: Il-Kunsill Lokali tal-Imsida jikkollabora mill-qrib ma' entitajiet governattivi, bħal LEAP u Sedqa, biex jorganizza attivitajiet ta' integrazzjoni u inklużjoni. Wieħed mill-avvenimenti li l-aktar kellu suċċess kien "Breakfast in the Square" li fih rappreżentanti minn għaxar pajjiżi (inkluż Malta) ippreparaw imwejjed quddiem il-knisja nhar il-Ħadd filgħodu u ppreżentaw ikel marbut mal-kolazzjon li hu tipiku f'pajjiżhom. Jittellgħu wkoll attivitajiet kontinwi organizzati minn diversi gruppi etniċi fil-lokalità, inkluż attivitajiet mill-komunità Nepaliża.

Involviment ta' komunitajiet diversi: Il-Kunsill Lokali tal-Imsida juża l-bini tal-kunsill għal laqgħat regolari ma' gruppi u residenti ta' nazzjonalitajiet differenti li jgħixu fl-Imsida u l-madwar. Jinżamm djalogu u kuntatt ma' kemm jista' jkun gruppi etniċi u l-parteċipazzjoni komunitarja hija inkoraġġuta, bħal pereżempju dik tad-dijaspora Indjana, li issa waqqfet klabb kompetittiv tal-cricket (The Msida Warriors).

Tas-Sliema

Kollaborazzjoni: Is-Sliema International Arts Festival kien organizzat mis-Soċjetà Filarmonika Sliema f'kollaborazzjoni ma' ħafna artisti lokali u internazzjonali u inkluda mużika li varjat minn barokk għal jazz għal operetta. Il-festival ipprovda pjattaforma għall-involviment ta' diversi gruppi ta' etajiet differenti, inkluż it-tfal, kif ukoll għal komunitajiet differenti. Id-dħul għal dan il-festival kien b'xejn.

6. L-Azzjonijiet ta' Prijorità għal Żvilupp immexxi mill-Kultura fir-Reġjun Lvant

Tema (flimkien mat-temi trasversali)	**Qasam ta' prijorità**	**Azzjonijiet indikattivi**	**Terminu qasir** (<sena) **Terminu medju** (2-4 snin) **Terminu twil** (5 snin +)
Kollaborazzjoni fl-organizzazzjoni ta' avvenimenti kulturali	Kollaborazzjoni inter/intrareġjonali	Bidu ta' djalogu fost komunitajiet differenti f'lokalitajiet b'attivitajiet speċifikament imfassla għall-anzjani u bidu ta' programmi interkulturali biex jirriflettu d-diversità tar-reġjun.	Terminu qasir sa medju
Infrastruttura kulturali – korsijiet u libreriji pubbliċi	Librerija mobbli	Twaqqif ta' librerija mobbli u programm ta' innovazzjoni għal-librerija biex tipprovdi lir-residenti fir-reġjun aċċess fiżiku u diġitali u biex tindirizza d-diversità lingwistika u kulturali tar-reġjun.	Terminu twil
Assi lokali u l-ġestjoni tagħhom	Użu ta' spazji pubbliċi	L-Uffiċjal Kulturali Reġjonali għandu jikkoordina l-ġestjoni tal-assi lokali u l-ispazji lokali biex jimmassimizza l-użu tagħhom.	Terminu twil
Sistema reġjonali u Kumitat Kulturali Reġjonali	Pjattaforma kulturali online	Kożvilupp ta' pjattaforma diġitali għall-kultura.	Terminu medju sa twil
Massimizzazzjoni ta' investiment kulturali	Bini ta' kapaċità	L-Uffiċjal Kulturali Reġjonali għandu jiffaċilita parteċipazzjoni f'inizjattivi varji billi jipprovdi r-riżorsi umani u tekniċi neċessarji.	Terminu medju sa twil

US (Clubbing Report) - proġett ta' Charlene Galea, ikkurat minn Margerita Pulè. Il-Gżira, 2020. Ritratt grazzi lil Charlene Galea

7. Konklużjoni

Dan id-dokument jipprovdi l-viżjoni tal-Istrateġija Kulturali għar-Reġjun Lvant.

L-għan ta' din l-istrateġija huwa li jiggwida lill-Kunsill Reġjonali, il-Kunsilli Lokali u l-partijiet ikkonċernati relevanti (NGOs, prattikanti kreattivi u oħrajn) fit-twettiq ta' miżuri li se jwasslu għal impatt pożittiv, tanġibbli u fit-tul taż-żmien fuq l-attività kulturali fir-reġjun.

Il-miżuri u l-azzjonijiet mressqa f'din l-istrateġija joħorġu minn riċerka empirika li tinvolvi konsultazzjoni wiesgħa ma' partijiet ikkonċernati, rappreżentanti tal-Kunsilli Lokali u Sindki fir-reġjun.

8. Appendiċi

Rikonoxximenti

Din l-istrateġija tfasslet bil-kontribuzzjonijiet ta':

Valerie Visanich	Awtur Ewlieni tal-Istrateġija Reġjonali Lvant u Kap tar-Riċerka
Morgan Parnis	Kap tal-Proġett, Mdina International Ltd
Toni Attard	Kap tat-Tim tal-Istrateġija u Msieħeb tal-Proġett, Culture Venture
Tom Fleming	Konsulent Kulturali Internazzjonali
Caldon Mercieca	Riċerkatur
Sandro Debono	Riċerkatur
Karsten Xuereb	Riċerkatur
Daniel Azzopardi	Riċerkatur
Anna Formosa	Mexxejja tal-Workshop

Kunsill Malti għall-Arti

Albert Marshall	Ċermen Eżekuttiv
Mary Ann Cauchi	Direttur Fondi u Strateġija
Eric Fenech Sevasta	Direttur Affarijiet Korporattivi
Etienne Bonello	Eks Direttur Affarijiet Korporattivi
Adrian Debattista	Kap tal-Istrateġija
Christopher Spiteri	Eżekuttiv għall-Proġetti tal-UE
Simone Inguanez	Eżekuttiv għad-Diversità u l-Komunitajiet
Elyse Tonna	Koordinatur Kulturali Reġjonali

Grupp ta' Ħidma Strateġija Kulturali Reġjonali

Michael Fenech Adami	Chairperson
Conrad Borg Manchè	Rappreżentant tal-Kunsilli Lokali
Jeanette Galea	Rappreżentant tas-Segretarji Eżekuttivi
Elton Micallef	Rappreżentant tal-NGOs

Kunsill Reġjonali u Kunsilli Lokali fi ħdan ir-Reġjun Lvant

Anthony Chircop	President
Max Zammit	Viċi-President u Sindku ta' Ta' Xbiex
Jeanette Galea	Segretarju Eżekuttiv
Nicola Demajo Albanese	Eks Uffiċjal Kulturali Reġjonali

Ir-rappreżentanti mill-Kunsilli Lokali mir-Reġjun Lvant jinkludi Sindki, Segretarji Eżekuttivi u Kunsilliera responsabbli mill-Kultura minn: Ħal Lija, Tas-Sliema, San Ġiljan, il-Gżira, Tal-Pietà, l-Imsida, Ta' Xbiex, l-Iklin, Ħal Għargħur, Pembroke, is-Swieqi u Birkirkara.

Esprimi

Stephanie Buhagiar	Eżekuttiv tar-Riċerka fis-Suq

Diviżjoni tal-Gvern Lokali

Natalino Attard	Direttur Ġenerali
Christopher Galea	Direttur, Monitoraġġ u Appoġġ
Marisa Pisani	Direttur, Strateġija u Implimentazzjoni tal-Politika
Simon Agius	Assistent Direttur, Strateġija u Implimentazzjoni tal-Politika
Robert Tabone	Kap tal-UE u Affarijiet Internazzjonali
Dorianne Diacono	Maniġer Superjuri, Strateġija u Implimentazzjoni tal-Politika

Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali

Mario Fava	President
Lianne Cassar	Segretarja Eżekuttiva

Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika

Etienne Caruana	Direttur Ġenerali
Josianne Galea	Kap tal-Unità, Kundizzjonijiet tal-Għajxien u Statistiċi Kulturali

Konsulenti

L-individwi involuti fil-fażi ta' konsultazzjoni fit-tiswir ta' din l-istrateġija jinkludu (imma mhux limitati għalihom):

Alexander Zammit, Andrea Stegani, Angelo Micallef, Anthony Attard, Cathleen Diacono, Christian Formosa, Christine Jo Mansueto, Clayton Luke Mula, Conrad Borg Manchè, Damien Saliba, Daniel Mallia, Danilo Bezzina, Doris Zammit, Etienne Montfort, Ian Spiteri, Jean Claude Borg, Jessica Borg, Jo Mansueto Angelo, John Mizzi, Kurt Guillaumier, Lorraine Farrugia, Luke Vella, Marcon Caruana, Margaret Baldacchino Cefai, Marisa Attard Pace, Martin Pace, Michael Calleja, Michael Fenech Adami, Noel Buttigieg, Paul Fenech, Paul Spiteri, Raffaella Zammit, Robert Farrugia Randon, Romina Farrugia Randon, Stephen Gatt, Tania Borg, Yasmine Tonna, Yvonne Bartolo

Is-Sindki tal-lokalitajiet fir-Reġjun Lvant:

Anthony Dalli, Conrad Borg Manche, Dean Hili, Dr Dorian Sciberras, Guido Dalli, Helen Gauci, Joanne Debono Grech, John Pillow, Margaret Baldacchino Cefai, Maximilian Zammit, Noel Muscat, Zoya Attard

Kif ukoll:

Organizzazzjonijiet Kulturali Pubbliċi, Organizzazzjonijiet Volontarji Artistiċi u Kulturali u partijiet ikkonċernati oħra.

Referenzi

Cremona, V. A., Borg, R.P., Chetcuti, K. and Buhagiar, S. (2017). SPAZJI TEATRALI - A Catalogue of Theatres in Malta and Gozo: 2016 edition. Disponibbli: https://valletta2018.org/wp-content/uploads/2017/03/Spazji-Teatrali-A-Catalogue-of-Theatres-in-Malta-and-Gozo.pdf [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].

Esprimi. (2019). Local Councils 2018 Events Survey. Rapport intern. Mhux ippubblikat.

Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE). (2013). Diskors mil-President Antonio Barroso "A New Narrative for Europe". Disponibbli: https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/new-narrative-europe-eesc-resolution-conference-future-europe [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].

Kunsill Malti għall-Arti. (2017). Cultural Participation Survey 2016. Disponibbli: https://www.artscouncilmalta.org/files/uploads/misc/Cultural%20Participation%20%20Survey%202016%20online.pdf [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].

Sovrintendenza tal-Patrimonju Kulturali. (2022). National Inventory. Disponibbli: https://culture.gov.mt/en/culturalheritage/Pages/National%20Inventory.aspx. [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].

Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika. (2020). Statistics on Libraries 2019. NewsRelease 115/2020 Disponibbli: https://nso.gov.mt/en/News_Releases/Documents/2020/07/News2020_115.pdf [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].

Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika. (2019). EU-SILC2018: Salient Indicators. Living Conditions and Culture Statistics. 128/2019. 15. Disponibbli: https://nso.gov.mt/en/News_Releases/View_by_Unit/Unit_C1/Living_Conditions_and_Culture_Statistics/Documents/2019/News2019_128.pdf [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].

Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika. (2020). StatDB. Disponibbli: statdb.nso.gov.mt. [Aċċessat fl-1 ta' Lulju 2022].

Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika. (m.d.) Living Conditions and Culture Statistics. Disponibbli fuq https://nso.gov.mt/en/nso/Sources_and_Methods/Unit_C1/Living_Conditions_and_Culture_Statistics/Pages/Living-Conditions-and-Culture-Statistics-Profile.aspx. [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].

Uffiċċju tal-Kummissarju għall-Organizzazzjonijiet Volontarji. (2019). Voluntary Organisations List. Disponibbli: https://inclusion.gov.mt/ocvo/ocvo-voluntary-organisations-list [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].

UNESCO (2005). Convention for the Protection and Promotion of a Diversity of Cultural Expressions Disponibbli: https://en.unesco.org/creativity/convention. [Aċċessat fl-1 ta' April 2022].